

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Csütörtök, 1935. szeptember 19
207. szám.

Véres zendülés Abessziniában

— Részletes jelentéseink a 8-ik oldalon —

Elárvuló padok

Az őszi mifelénk már jóideje nem a sárguló lombok és az ábrándos szerelmek évszaka, hanem a növekvő gondoké. A téli beszerzések, tüzifa-problémák ekéj mély árkokat vésnek az emberek arcára és ezek az árkok egyenes arányban mélyülnek a drágaság növekedésével. Hozzájárul mindehhez a szülők vissza-visszatérő új gond-komplexuma: az iskolai év kezdete, amely egykor az élet egyik legkedvesebb kezdeti lépcsőfoka volt. Ma már ez a kezdeti lépcsőfok nem a reménykedés és a bizalom első kedves stációja az iskolabakerülő gyermek számára, minthogy a szülők részére sem az. A szülők részére inkább az álmatlan éjszakák sorozatait, az átvirrasztott tépelődések és gondok újabb légióit jelenti, amelyekkel szemben egyre kevesebb a szülők anyagi ellenállása, egyre gyöngébb a teherbírási felkészültsége, holott a közoktatás kezdete mind gyakoribb módon szerez új költségeket, új keserves meglepetéseket mindazoknak, akik a régi, a kikalkulálható költségekre sem találják meg egykönnyen azt a bizonyos, keserves fedezetet...

Végnélkül sorolhatnánk a tankönyvek körüli sérelmeket. Ugyiszólván nincs esztendő, hogy új tankönyvek ne jelennének meg. Régebben egyik nagy könnyebbsége volt a tanulásnak, hogy a diákok megvehették elődjeik ócska könyveit. Ma ez nem lehetséges. Megtörtént az idén, hogy az alsó osztályokba járó gimnázista-diákokat kötelezték új könyvek vételére. A könyveket ugyanaz a szerző írta és csupán annyiban különbözött az előző évitől, hogy két vagy három olvasmány más volt benne. Nem hisszük, hogy olyan rohamos volna a pedagógia fejlődése, hogy minden áldott esztendőben új tankönyveket szükségelne. Emellett a könyvek méregdrágák. Amerre néz ma az ember, a könyvesboltok kirakataiban pompásnál-pompásabb külsejű irodalmi értékű műveket lát potom áron. Valósággal a könyv renaissance-át éljük. Ugyanakkor, amikor regényeket, tudományos könyveket meglepő olcsón kínálnak megvételre, papírfödéses, silány kiállítású tankönyvet nem lehet kapni száz leien alul. Valóságos visszaélés történik itt a könyvmonopóliummal. Aminek a legolcsóbbnak, a leghozzáférhetőbbnek kellene lennie: a tankönyv, ma a legdrágább luxus.

Nem haladhatunk el hangtalanul a kisebbségi iskolákat jellemző szomorú létszámcsökkenési tünet mellett sem. A kisebbségi tanintézmények lassú, de biztos sorvadása kísérő tünete minden újonnan induló iskolaévnak.

Keletafrikára kívánják korlátozni a háborút

Genfben lemondtak már arról, hogy megmentse a békét az olasz-abesszin konfliktus ügyében — A római minisztertanács még nem mondta ki az utolsó szót — Diplomáciai megbeszélések London és Páris között

Abesszinia elfogadja, Róma visszautasítja az öös-bizottság javaslatait

A keletafrikai háború kitörésének időpontja rohamosan közeledik és közeledésével arányosan éleződik ki a viszony az előretörni akaró Olaszország és a gyarmatai érdekeit féltő Anglia között. A Reuter párisi jelentése szerint francia körök érdeklődése most London felé irányul, ahol az angol kormánynak arról kell döntenie, hogy Anglia adott esetben ugyanolyan megtorló intézkedéseket alkalmazna-e Németország ellen is, mint amilyenekkel most Olaszországot fenyegeti. Ettől függ ugyanis Franciaország végső álláspontja az olasz-abesszin viszály ügyében. Hír szerint Anglia már állást is foglalt ebben a fontos kérdésben és pedig olyan formában, hogy európai bonyodalom esetén is ugyanazt a magatartást fogja tanúsítani, mint amelyet az olasz-abesszin viszály ügyében elfoglat. A kérdés tisztázásának eredményeképp most már kétségtelennek látszik, hogy Laval végképp Anglia mellett kötötte le magát.

Fenyegetett angol gyarmati érdekek

A Times véleménye szerint Mussolini-nek két újabb tényezővel kell számolnia. Az egyik a Népszövetség erélyes és határozott magatartása, amelynek élén Anglia áll. A Duce

BALDWIN

Angliával szemben már meg is tette sakkurzását, amennyiben hatalmas katonai erőket küldött Libiába. Az újabb katonai szállítmányok megérkezése után Libiában hetvenezer főnyi fehér sereg áll majd készenlétben. Már pedig Libia Egyiptomnak és Szudánnak szomszédos területé.

Ezt a két angol gyarmatot fenyegeti az olasz hadsereg, amelyet Tripolisban még 350 repülőgép is támogat.

A másik tényező — írja a Times, — Laval miniszterelnök megváltozott magatartása. Mussolini azt hitte, hogy Laval nem fogja megtagadni és esetleg feladni azt a szoros össze-

kötötést, amely Franciaország és Olaszország között januárban létrejött. Igen sok körülmény arra enged következtetni, hogy Anglia és Franciaország a közel jövőben sokkal szorosabb együttműködést fejtenek ki, mint eddig. Ez érthető is, — folytatja az újság, — mert Angliának módjában áll olyan engedelményeket tenni Franciaországnak, amelyek kellőleg kárpótolják az olasz barátság elvesztéséért.

A gibraltári hadikikötő elzárását egyébként most már hivatalosan is bejelentették.

Az angol katonai repülőgépek egész nap Gibraltár és környéke felett cirkálnak. Az indiai államtanács tegnap foglalkozott az addis-abeabába elküldendő katonaság létszámemelésével. Chetwoode tábornok, az indiai haderő főparancsnoka, felszólalásában többek között a következőket mondta:

— Ha háborút indítunk, azt kívánjuk, hogy India is velünk tartson. Rendes körülmények között elegendő időnk lenne, hogy erre vonatkozóan a törvényhozást megkérdezzük, de felmerülhet az a helyzet is, amikor Indiának villámgyorsan kell döntenie. Ez az eset akkor állna elő, ha Adent és a Perzsa-öböl közelében levő olajforrásokat veszedelem fenyegetné.

Londoni jelentés szerint Baldwin Stanley miniszterelnök tegnap délután közel ötnegyedórás megbeszélést tartott a Downing-streeten. A megbeszélésen jelen voltak Sir Samuel Hoare külügyminiszter, a hadügyminiszter, a haditengerészeti és a gyarmati kereskedelemügyi miniszter. Az értekezletről, amelyet politikai körökben úgy neveznek, hogy „a britt birodalom védelmét tárgyaló értekezlet”, hivatalos jelentést nem adtak ki. Az angol légügyi minisztérium öt új repülőgépet

alakított, amelyek valamennyien a nyugati hadkerületben fognak állomásozni és az összes rajokat bombavető óriási gépekkel látják el. A légügyi minisztérium az egyik gyárban nagyszabású bombavetőgépet rendelt. Az admirális Milford Haven kikötőjében földalatti bombabiztos lőszer- és robbanóanyag raktárt épít. A Cammel Laird-féle birminghami hajógyár megkezdte az Ark Royal óriási repülőanyahajó építését.

Gibraltár, Malta és a Szezei csatorna megerősítése lázasan folyik.

Római jelentés szerint óriási érdeklődés előzi meg a Mussolini elnöklete alatt tartandó holnapi minisztertanácsot. Valójában az ötös bizottság még nem terjesztette elő javaslatait az olasz és abesszin kormányoknak és hivatalosan nem is ismerik a javaslat tartalmát. Valószínűleg holnap terjeszti az ötös bizottság a Népszövetség elé a javaslatot, amely nagy vonalaiban változatlanul az marad, amit már több ízben nyilvánosságra hoztak. A holnapi olasz minisztertanácsban Mussolini és munkatársai alapos vizsgálat alá veszik a helyzetet és könnyen lehet, hogy Mussolini holnap végleg dönt Olaszország állásfoglalásáról.

Az ötös bizottság újabb javaslatával

Genfben jelentik, hogy tegnap szigorúan bizalmas tanácskozások folytak azokról a büntető szankciókról, amelyeket Olaszország ellen terveznek. A Reuter-ügynökség szerint egyelőre csak gazdasági természetű megtorló intézkedésekről van szó, még pedig arról, hogy

meg akarják akadályozni, hogy Olaszország a tenger és a szárazföld felől bizonyos anyagokhoz hozzájusson.

A tengeri zárlatról Anglia gondoskodik. A szárazföld felől el akarják zárni a szállítási lehetőségeket Olaszország felé és ezért Franciaországnak, Svájcnak, Ausztriának és Jugoszláviának kötelességévé akarják tenni, hogy ne engedjen át területén Olaszországnak szánt olyan árucikket, amelyekre nézve a Népszövetség kimondja a szállítási tilalmat. Ugy szűkíteni, hogy Franciaország és Jugoszlávia minden további nélkül eleget tesz ennek a felszólításnak. Ausztria magatartása még bizonytalan, míg svájci illetékes körökben már kijelentették, hogy

a szövetségi tanács nem tehet Olaszország elleni támadó lépést.

Svájc rá van utalva az Olaszországgal folyta-

tott áruforgalomra és az alkotmány értelmében Svájc nem vehet részt Olaszország elleni katonai akcióban, amelyre pedig feltétlenül sor kerülne, sem pedig nem engedheti meg, hogy idegen hadseregek területén áthaladjanak. Azért, hogy Olaszországot oldalba támadják. Angol körökben Svájc magatartása kellemetlen hatást keltett.

Genfben jelentik: A Népszövetség ötös-bizottsága délelőtt újabb ülést tartott és ezen megállapította az olasz-abesszin vizsály ügyében teendő javaslatának szövegét. Ezzel az ötös-bizottság befejezte munkálatait és a javaslatokat Madariaga, a bizottság elnöke valószínűleg a délután folyamán adja át hivatalosan Abesszinia és Olaszország képviselőinek. Amikor az ülés véget ért és Laval francia miniszterelnök, aki szintén tagja volt a bizottságnak, a tárgyalótermet elhagyta, az újságíróknak csak annyit mondott, hogy az ötös-bizottság munkálatairól hamarosan közleményt fognak kiadni. A békejavaslatokról így semmiféle pozitív hír eddig nem került ki, mert a szöveget szigorúan titkolják.

Népszövetségi körök szerint az ötös-bizottság javaslatait az érdekelt felek, de elsősorban Olaszország minden bizonnyal vissza fogják utasítani. Az olasz küldöttség körében az ötös-bizottság javaslatát főbb vonalaiban már ismerték és nagy csalódást keltettek. Még a francia körök is elismerik, hogy az ötös-bizottság javaslata csökkenti Abesszinia önállóságát, de ezzel szemben egyáltalán nem elégti ki Olaszország igényeit sem. Az olasz

Mussolini szombaton dönt a háborúról

Rómában a ma délelőtt tartott minisztertanács nem hozott semmiféle határozatot az ötös bizottság javaslatairól, mert a kormánynak nem volt ideje arra, hogy a javaslatokat részletebben megvizsgálja. Szombaton azonban újból összeül a kormány és előreláthatólag ezen a miniszteri tanácskozáson történik meg a mára várt döntés. Rómában a hangulat mit sem változott. A Piccolo című lap fejezi ki legjobban a nagy többség véleményét a dolgok felől. A lap mai számában ugyanis ezt írja:

— Meggyőződésünk, hogy nem számíthatunk Genfben semmiféle megoldásra, mert azt csak fegyvereink hatalma hozhatja meg Olaszországnak.

A minisztertanács ellenben több fontos pénzügyi határozatot hozott. Ezeknek nagy részét az a céljuk, hogy emeljék az állam bevételeit, másrészt pedig, hogy

fedezzék a keletafrikai katonai kiadások költségeit. A minisztertanács határozata alapján újabb adókat vetnek ki, különböző üzletkötésekre.

Ennek az adónak a mértéke hasonló lesz ahhoz, amelyet a bolszoi minisztertanács vetett

delegáció körében kijelentik, hogy az a megoldás, amelyet a bizottság ajánl, hogy Abessziniát helyezték nemzetközi rendőrség ellenőrzése alá, az olasz igények meg nem értését jelenti és a javaslat nem enyhíteni, hanem még jobban el fogja mérgeíteni a helyzetet.

Az ötös-bizottság által kidolgozott javaslatokat, amelyek hír szerint 7 nyomtatott oldalra terjednek, délután juttatták el az érdekelt felekhez. A javaslat részleteit már félhivatalosan előbb is közölték velük. Az olasz küldöttséget Laval francia miniszterelnök, az abesszin küldöttséget pedig Eden lord népszövetségi miniszter tájékoztatta.

A béketerv elképzelései

Hír szerint a béketerv kiindulási pontja az, hogy pénzügyi, gazdasági és igazgatástéren segítyt nyújtson a Népszövetség ellenőrzése alatt. Ennek az lenne a célja, hogy Etiópiát modern állammá alakítsák át. Az újraszervezési bizottság élén egy főtanácsos állana, akit a népszövetségi tanács nevezne ki. Nemzetközi rendőrsapatokat is bocsátjánának a bizottság rendelkezésére, de sem a bizottságban, sem pedig a nemzetközi rendőrsapatokban angolok, franciák és olaszok nem vehetnének részt. Nem lesz tehát szó Etiopia katonai és politikai ellenőrzéséről, de az együttes megbízatás keretében számot vetnének az olasz gazdasági kívánságokkal és átengednék Olaszország számára Ogaden és Danakél tartományokat.

ki néhány üzletre, valamint a benzint és a nyersolajokra. A minisztertanács legfontosabb határozata, hogy a kormány felhatalmazást kap újabb belső kölcsön kivetésére, öt százalékos kamatozás mellett. Ennek a kölcsönnek kötvényei adómentesek lesznek.

Az angol részről végrehajtott különböző katonai intézkedésekre való tekintettel, a nápolyi tartomány légvédelmi bizottsága felhívta a környék lakosságát, hogy jelentkezzenek

Nyugalombavonulás

Irtá: HUBERT DE LA MAUSSE

Leduc adóhivatali irodafőnök letette a töltőtollát és fájdalmasan elszorult szívvél nézett körül a szürke, de annyira megszokott levegőjű irodában. Leduc még nem öreg, legfeljebb ötvenéves lehet. Mellette egy körülbelül ugyanolyan koru altiszt rakosgatta az aktákat.

— Leduc ur távozását itt mindenki sajnálni fogja! — jegyezte meg az altiszt egy régi munkatárs megengedett bizalmasságával.

— Hiába, öregem! ... helyet kell csinálni az ifjuságnak. Már el is bucsuztam mindenkitől, csak éppen Galleronnétól nem, aki ma nem jött be. Nem tudja miért, Boissier?

— Nem tudom, kérem szépen, de csak nem tetszik úgy elmenni tőlünk, hogy éppen a Galleron nagyságától nem bucsuzik? Hiszen ő is elég régen dolgozik itt, tetszik emlékezni, mikor a férje meghalt, akkor került ide. Hiszen Leduc ur is akkoriban lett özvegy.

Leduc elgondolkozott a husz év előtti emlékeken. Ha a felesége élne, vagy legalább gyermekkel lennének, nem volna ilyen szívfejtő ez a kényes nyugalombavonulás. Vannak kedves, szerető rokonai, de meleg házitűzhelye, igazi otthona nincs.

— Ha az ember sokáig koptatja egy hivatal padlóját, — bölcseledett tovább Boissier — sok mindent meglát, megfigyel. A körülötte lévő embereket, ahogy egymásra néznek, ahogy egymáshoz szólnak ... Eppen itt, ebben az irodában, sok-sok év előtt láttam két fiatal embert, egy férfit, meg egy nőt, ahogy egy szép tavaszi reggelen, amonnan az ablakból kinéztek az udvarra, a bimbózó fákra és hallgatták a madarak csicsérgését. Emlékszem, csudaszép nap volt, olyan melegen sütött a nap, mintha az egész életet át akarná melengetni.

Csak hát azok ketten hagyták elmúlni a szép, napsütötte tavaszi napokat ...

Leduc mélyen megindultan hallgatott. Ma is olyan ragyogó koratavaszi nap volt, most is ott állt az ablaknál, kibámulva a bimbózó fákra, hallgatva a madarak csicsérgését. Hirtelen visszfordult a bizalmaskodó altiszthez.

— Nézze csak meg öregem, bejött-e már Galleronné? ... Ha igen, kérem ...

Néhány perc múlva Galleronné már ott ült az irodában, a nyugalombavonuló Leduc-kel beszélgetve.

— Azt hiszem, alapjában itt mindenki örülni fog, hogy lerázhatnak ... — jegyezte meg fanyarosan Leduc.

— Hogy mondhat ilyet, főnök ur! — titkolt őszinte felháborodással a negyvenéves, még mindig nagyon csinos és főleg rokonszenves, finomarcu Galleronné.

— Örülök, hogy ön nem így érez. Pedig ön is bizonyára megsínylette közismert szigoromat. Most már magam is belátom, hogy kicsit túlzottan pedáns voltam. A pontosságot, szorgalmat nagyon is megköveteltem, élni se hagytam az alantasalmat.

— Dehogy! ... inkább öröm volt az ön felügyelete mellett dolgozni. De ... ha megengedi megyek ...

— Persze, hívja a munka ... A folytonos munka, aminek én most már mindörökre hátat fordítok. Hát ... Isten vele!

— Viszontlátásra, főnök ur ... Minden jót!

Leduc magára maradt, egy-két pillanatig gondolataiba merülve állt az ablaknál, miután előbb odaszólt a visszatérő altisztnak, hogy hozza be a felöltőjét. Az altiszt jó sokáig nem jött vissza és végül helyette Galleronné hozta be a felöltőt, amelynek az akasztója leszakadt és az altiszt a mindig szolgáltrakész Galleronnénak adta át,

hogy felvarrja.

— Ó ... köszönöm — és Leduc kicsit zavartan folytatta: — Nézze, milyen szépek már ezek a gesztenyefák, ahogy virágbaborulnak ... Mint múlt évben és régebben is ... és az ég, milyen kék, a levegő milyen tiszta, a madarak hogy énekelnek ... Mint akkor régen ... emlékszik?

— Igen, emlékszem ... hangzott a nagyon elfogódott válasz — mint akkor ...

— Amikor nem mertem megfogni a kezét ... Emlékszik? ... Pedig, hogy szerettem volna! De most ... most merem ... — és megfogta az asszonynak az ablak párkányán pihenő puha kezét. Galleronné nem huzta vissza, csak mélyen elpirult, mint egy fiatal leány.

— Marcelle ... és a szigorú irodafőnök hangja lágy volt és meleg — azt a másik tavaszt kihasználatlanul hagyta elrepülni. De most ugy értem, életünknek őszét új tavasz fogja beragyogni. Csak magától függ, Marcelle ... Akarja?

Mikor néhány perc múlva Galleronné boldogságtól sugárzó arccal, örömkönnyes szemmel távozott, Boissier, a derék altiszt, mintegy végső rábesompolygott és nagyon elégedetten nézett most már örömtől sugárzó főnökre, aki e pillanatban csakugyan nem úgy festett, mint egy kiszolgált, nyugalomba vonuló hivatalnok, hanem inkább, mint aki most akarja kezdeni pályáját ... Vagy legalább is új és boldog életét. Mikor az altiszt suynin mosolyogva felsegítette a felöltőt, Leduc a derék ember vállára csapva, kiáltotta:

— Tudja mi újság, öregem? ... Nemcsak én, Galleronné is letthagyja a szolgálatot. Együtt megyünk nyugalomba!

— A Galleronné nagysága ... Nahát!

— Igen ... hanem ezt a leszakított akasztót köszönöm, öregem! ... — és a távozó osztályfőnök úgy ölelte át az altisztet, mint egy nagyon jó barátot.

azok, akik a fenyegető háborus veszély esérére el akárik hagyni Nápolyt. A légvédelmi bizottság felhívása szerint, Nápoly különösen ki van téve légitámadásoknak.

A Newyork Herald párisi kiadása szerint a franciák is sürgős katonai intézkedéseket fo-

Kegyetlenül megszegyenítik, majd felakasztják a katonaszökevényeket Abessziniában

Addis-Abebaból jelentik: Harrar tartományban a kormányzó fegyverbe hívta az összes harcra kész férfit. Akik nem tesznek eleget a felhívásnak, letartóztatásba helyezik, majd női ruhába öltöztetve végig vezetik Harrar uccán, ahol a nép szabadon gunyolhatja őket, ezek után pedig kiméltlenül felakasztják valamennyiüket.

A négus elfogadja az ötös bizottság javaslatait

ADDIS-ABEBÁBÓL jelentik: Az abesszin kormány áttanulmányozta a Népszövetség által kiküldött ötös bizottság javaslatát. A császár egyik tanácsadójának kijelentése szerint, az ötös bizottság javaslata megegyezik az abesszin kormány által előterjesztett javaslatokkal és ezért azt Abessziniában elfogadhatják. Abesszin körök egyébként megcáfolják azt a hírt, hogy az abesszin császárné elutazott a fővárosból és megcáfolják azt is, mintha a négus tiltakozott volna az ellen, hogy a díhoubi-addis-abebei vasutvonalat francia csapatok szállták volna meg.

Londoni jelentés szerint angol politikai körökben meglepetéssel értesültek azokról a gibraltári jelentésekről, amelyek szerint a hazai hajóraj több egysége befutott Gibraltárba. Londonban ugyanis úgy tudták, hogy a hazai hajóraj skót vizeken gyakorlatozik.

Párisi jelentés arról számol be, hogy

a francia közvélemény aggodalommal gondol azokra a bonyodalmakra, amelyeket az esetleges megtorló intézkedések idézhetnek elő és ezért általános az az óhaj, hogy Franciaország árizzze meg semlegességét.

Lesache és Armbruster szenátorok a lapokban nyílt levelet intéztek Lavalhoz, akit felszólítanak, hogy örködjék Franciaország semlegességét fölött és ne csatlakozzon az Olaszország ellen foganatosítandó rendszerábrályokhoz.

A Paris Soir genfi értesülése szerint az ötös bizottság javaslata messzemenő gazdasági engedményeket biztosít Olaszország számára és céloz bizonyos területi módosításokra is.

A javaslat szerint az a főbiztos, akit a négus mellé kineveznének, nem lehetne sem francia, sem angol, sem pedig olasz állampolgár. Olaszország igyekszik kivívni, hogy a főbiztos olasz legyen, mert az egyenlő lenne a gyarmati megbízatás egy fajtájával.

Valószínű, hogy Olaszország igyekszik elfogadni az ötös bizottság javaslatát, annál is inkább, mert az esőzés legalább még három héttig tart és emiatt nem kezdheti meg a hadműveleteket.

A Press Asociated jelenti, hogy az angol kormány néhány napon belül megadja a választ Franciaország ama kérdésére, hogy mi lenne Anglia magatartása egy indokolatlan európai, esetleg Ausztria ellen intézendő

gatanosítottak Korzika szigetén. Szombaton a francia kormány Lebrun elnöklete alatt minisztertanácsot tart, amelyen megvitatja az olasz-abesszin konfliktus ügyét is. A nagy párisi lapok római tudósítóiktól úgy értesülnek, hogy Mussolini máris elvetette az ötös bizottság javaslatait.

támadás esetén. Az angol kormány reméli, hogy a válasz ki fogja Franciaországot elégiteni.

A Népszövetség információs irodája egyébként ma a következő közleményt adta ki:

„A Népszövetség által kiküldött ötös bizottság megállapította annak az ajánlásnak szövegét, amely az olasz-abesszin viszály ügyében tárgyalási alapul szolgálhat és megbizta a bizottság elnökét, hogy lépjen érintkezésbe a két érdekelt kormánnyal.”

Megkezdte a kormány a vidéki minisztertanácsokat

Aradot egyelőre még nem vették be a miniszterjárásra kiszemelt városok sorába — Costachescu erős kritikája az antiszemizmusról

Gyökeres újítások az új közigazgatási törvényjavaslatban

Bucurestiből jelentik: A nyári politikai szünet befejeztével ismét megkezdődnek a helyszíni minisztertanácsok és közigazgatási konferenciák. Az első ilyen helyszíni minisztertanácsot valószínűleg vasárnap tartják Constantában a kormány valamennyi tagjának részvételével. Több országgyűlési képviselő, a kormánypárt vezetői és a helyi hatóságok képviselői vesznek még részt az értekezleten, amelyen a kormányelnök hosszabb expozét tart a kormány munkásságával és tervével kapcsolatos problémákról. Az Adeverul azt írja, hogy Tatarescu az alkotmány-módosítás problémáját is felveti, meghatározza a kormány viszonyát az ellenzékkel, elsősorban pedig a nemzeti-parasztpárttal és bejelenti a kormány készülő törvényeit és reformjait. Kormánykörökben nagyfontosságot tulajdonítanak a miniszterelnök beszédének. Sibuban, Craiovan, Chisinauban és Cernautiban tartanak még ilyen minisztertanácsot.

A nemzeti-parasztpárt is megkezdte működését és az új aktivitás jegyében a iasi-i párttagozat nagygyűlést tartott, amelyen Costachescu, a tagozat elnöke nagyszabású politikai beszédet mondott, amelyben rendkívül élesen támadta Németországot és azokat az irányzatokat, amelyek a román politikát a német orientáció felé kívánják terelni. Elsősorban az alkotmány-módosításról beszélt a volt miniszter és ezt a kísérletet komolytalannak nyilvánította. A továbbiak során arról beszélt, hogy a jobboldali pártoknak egyetlen közös harci bázisuk van: az antiszemizmus. A nemzeti-parasztpárt minden vallási gyűlölködés ellen állást foglal és ellenez minden olyan harcot, amely a hifizmus jegyében áll. A legnagyobb ellenzéki párt is a román munka pártolása mellett tör kándsát, de olyan eszközökkel, amelyek nem indítanak harcot az ország állampolgárai között.

— Ha valaki tudja, hogy milyen vulkán felett táncolunk a jelenlegi európai helyzetben, az azt is tudja, hogy külpolitikánk tengelyének megváltoztatása közönséges büncselekmény. Az a generáció, amely a háboruban részt vett, semmi körülmények közt sem tűrheti ezt. Márpedig a jobboldali pártok külpolitikájának megerősödése külpolitikánk megváltoztatását jelenti és ez a politika a gyűjtőtáborokba vezet minket.

Egyébként a közigazgatási reformról szóló törvény elkészült és végleges alakjában átküldötték a Monitorul Oficialhoz. Új szövegezésében a tervezet kivonja a közigazgatást a politika és a bürokratizmus befolyása alól. A választói listák elkészítése a jövőben nem a polgármesterek és községi bírák, hanem az illetékes járásbírók feladata lesz. Legalább 10 nap leforgása alatt meg

Brád **szappan**

csak a fenti aranynyomásos védjeggyel valódi 4747

A bizottság elnöke ma délután fél öt órakor már meg is kezdte a tanácskozásokat az olasz és az abesszin megbízottakkal.

A Reuter-iroda jelenti Middenburgból: Dr. Malan, a délafrikai ellenzék vezére nyilatkozott az olasz-abesszin viszályval kapcsolatban és többek között kijelentette, hogy

a Népszövetséget teljesen át kell reformálni. Szerinte a jelenlegi helyzetben a Népszövetség esetleges megtorló intézkedése bármely állam ellen, ugyyszólván egyenértékű a nullával.

Ugyanis sem az Egyesült-Államok, sem Németország, sem pedig Japán nem tagja a Népszövetségnek, úgy hogy a megbüntetett állam ettől a három nagyhatalomtól nyugodtan beszerezheti mindazon szükségleteit, amelyeket a népek szövetségébe tartozó államoktól nem kaphat meg. Malan dr. végül hangsúlyozta, hogy abban az esetben, ha Genfben szankciókat alkalmaznak, úgy Dél-Afrikának semlegesnek kell maradnia.

kell alakuljanak a tanácsok, amelyeknek működési ideje nincs megszabva, de a tanácsosok felét három évenként újra kell választani. A reform bizonyos köztisztviselőktől egyetemi végzettséget kíván és, hogy tökéletesítő tanfolyamokat végezzenek. Öt évi munkásság után elmozdíthatatlanságot biztosítanak a szolgabírók számára, akiket ilyen módon nem lehet áthelyezni majd és akik kinevezésük percétől kezdve állandósított állást élveznek. A jegyzők kinevezésük után két esztendővel állandósíthatnak. Minden néven nevezendő közigazgatási ügyben a kérelmeket írásban kell beterjeszteni és a válaszokat is csakis írásban adják meg egyenesen a kérvényező lakására kikézbessítve. Falvakban ezt a szolgálatot a jegyzők végzik. A közigazgatási bíróságok feladata az adminisztratív ténykedések törvényes voltának felülvizsgálása. Újjáépít kormánybiztosságot is kreálnak, amelynek célja a törvényekre vonatkozó vélemények előterjesztése.

Nagyarányu kiutasításokat

foganatosított az idegenrevíziós-bizottság

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszterium mellett működő idegenrevíziós-bizottság befejezte munkáját, amelynek eredményeképpen 6 ezer külföldi honosságú embert utasítottak ki a fővárosból és 20 ezer embert az ország más területeiről. A petróleumvidékről kiutasított külföldi honosságú érdekeltek tovább fellebbeztek. Az ellenőrző-bizottság azonban már megtette a szükséges lépéseket, hogy a kiutasítottak közül 15 ezer ember 8, illetve 15 nap alatt elhagyja az országot. A „Tempo” jelentése szerint a kiutasított külföldi honosok között igen sok vállalati igazgató és vezérigazgató is van.

Ma reggel egyik fővárosi lap cikket közölt a küszöbön álló tömeges kiutasításokról. A cikkel kapcsolatosan felsőbb hatóságok cáfolatot adtak ki és leszögezik, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha 15 ezer idegen utasítást kapott volna, hogy rövid határidőn belül hagyja el az országot. Magánértesülés szerint azoknak a száma, akiknek az országban való tartózkodásuk iránti kérelmüket elutasították, lényegesen kevesebb, mint ahogy azt a reggeli lap közölte.

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 oszros telepes szuperek (akarek kapcsolásban állomás-kálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészes, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad, Strada Moisa Nicoara 1 szám.

Otthoni ivokura

Számos arthritikus aki rheumában, ekzémában, vesebajban, hólyaggyulladásban vagy érelmeszesedésben szenved, kinos abban a helyzetben, hogy nyári szabadságát fürdőhelyen tölthesse el és betegségei ilyen módon kezelhesse. Ezen nehézséget úgy lehet a legjobban leküzdeni, ha otthonában URODONAL kúrát tart, ami a vesék és a máj működését megkönnyebbiti a vért megtisztítja a toxinjaitól, amiáltal az erek rugalmasságukat visszanyerik.

Az URODONAL szemcsék alakjában kerül forgalomba, kellemes ízű és vízben pezsgés közben feloldódik. Az URODONAL feloldja és szervezetünkbe eltávolítja a húgysavat és a többi mérget. Az

URODONAL-t

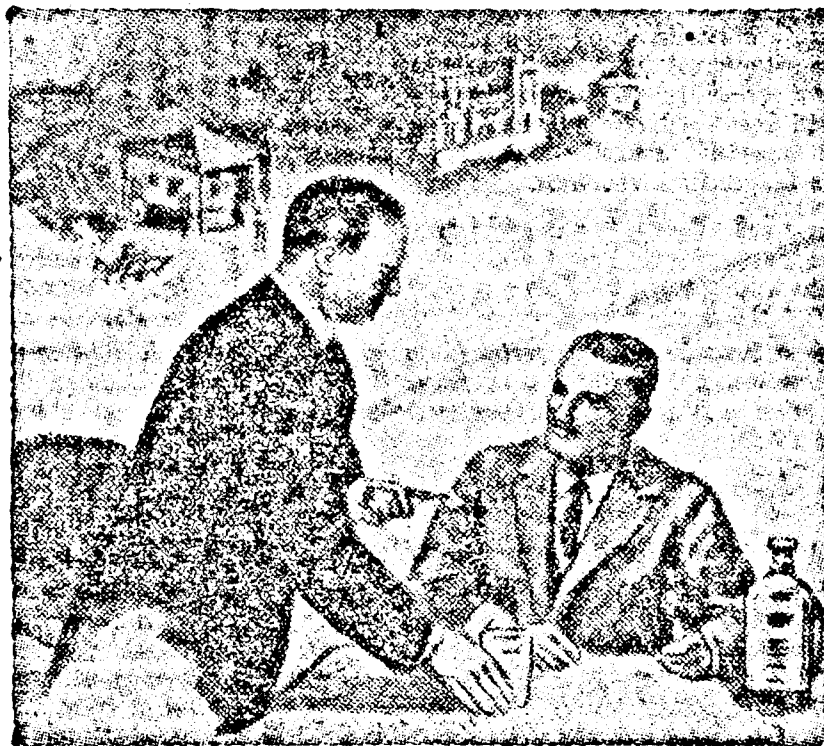
a legkényesebb gyomor is jól tűri.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY
MEGBIZHATÓ ARU

JUBOL
A belek éjszakai barátja. Biztosan megszünteti a székrekedést és az autointoxikáció következtében fellépő bélzavarokat. Ne használjon hashajtót, hanem Jubollalja magát.

Kapható gyógyszeria-
rakban és drogeriakban

Szerdán fogadja Tatarescu Aradváros polgárságának küldöttségét

Nagy körvonalakban kezd kibontakozni az Arad megmentése érdekében megindult társadalmi akció — Marcus Mihail dr. lesz a küldöttség vezetője

Érdekes bejelentéseket tett a városi interim-bizottság szerdai ülésén Cotiuu Romulus dr. bizottsági elnök. Közölte ugyanis a városvezetőség tagjaival, hogy illetékes helyről nyert értesüléseit szerint Tatarescu kormányelnök a jövő hét szerdáján fogadja dr. Marcus Mihailt, az aradmegyei liberális pártszervezet elnökét, a megye vezető kormányképviselőjét, aki — mint ismeretes — az „Aradért!” jelszóval megindult városmentő társadalmi mozgalom elnöki teendőit vállalta magára. Mivel Marcus Mihail dr. audienciája a kormány elnökénél azt a célt szolgálja, hogy Arad létkérdéseit és új célkitűzéseit feltárják és rájuk megoldásokat kérjenek, a városvezetőség a következő határozatokat hozta:

1. Felszólítják Arad gazdasági közéletének vezetőgyéniségét, hogy a szerdai audienciára Marcus Mihail dr. elnököt az aradi

parlamentari tagokon kívül lehetőleg minél impozánsabb számban kísérik el.

2. E hét végéig állítsák össze mindazokat a konkrét kívánságokat, amiket a kormányelnök elé kívánnak tárni, különös tekintettel az új ipari vállalatok részére nyújtandó közteher-kezdményekre. Szombatig mindezeket a bejelentett kívánságokat memorandumba foglalják.

3. Zabb Stefan és Petrila Ioan dr. vezetőségi tagokat megbízták, hogy kezdeményezzenek tárgyalásokat egy állandó aradi ipari kiállítás rendezése érdekében.

Egyébként pénteken délután újra összeül az Arad megmentésére indult társadalmi mozgalom végrehajtó-bizottsága, hogy a teendőket tisztázza és a célkitűzéseket a maga részéről is memorandumba foglalja össze.

Kétszer becsapott a villám a páris—londoni repülőgépbe

— Az angliai vihar irtózatossá pusztította —

Párisból jelentik: Nagy veszedelemből szabadultak meg tegnap éjjel a London és Páris között közlekedő repülőgép utasai. A villám egymásután kétszer becsapott a gépbe, de csodálatosképpen csak a rádiótsízt sebesült meg jelentéktelenebbül, az utasoknak nem esett bajuk és az anyagi kár is csekély. Mikor a repülőgép leszállt, Le Bourgeten, a pilóta elbeszélte, hogy a propeller mellett láng csapott ki és már azt hitte, hogy a repülőgép menthetetlen, mikor a tűz magától kialudt.

Az a vihar, amely az angol szigeteket végigseperte, Norvégia felé vonult. Eddig hét halálesetet és számtalan sebesülést okozott. Utját mindenütt pusztulás és romhalmaz jelzi.

A déli partvidéket a kisebb hajók és csónakok ezreinek roncsai borítják. Az orkán papirrongyként szakította szét az aldershoti katonai tábor több sátrát. A Themze vizállása a vihar tartama alatt egy izben 24 lábbal szökkent lejjebb, úgy, hogy a folyó a London Bridge alatt két láb mély patakká csökkent, amire még nem volt példa London történetében. Az anyagi kárt még megközelítőleg sem lehet felbecsülni.

Igen sok ember sebesült meg beomló fal-törmelékektől. Az anyagi kár igen tetemes. Csaknem huszezer távbeszélőállomás rongálódott meg és a városok és falvak egész sora volt hosszabb időn át elvágyva a külvilágtól.

Babó Iván nyugalmazott kir. tábla- bíró meghalt

A régi Aradnak egy ismert alakja távozott el ismét az élők sorából. Babó Iván nyugalmazott táblabíró tegnap éjjel Str. Consistoriului 5. alatti lakásán 81 éves korában meghalt. Ezelőtt pár nappal lett rosszul, amikor rendes napi programjaként a Mures evezős egyesület klubházába indult, amikor is lakásába vitték vissza, ahol azután jobbra lett és pár nap óta otthon tartózkodott, amialatt úgy látszott, hogy csak muló rosszulról van szó. Tegnap este még józueen elfogyasztotta vacsoráját és éjjel alvás közben érte a halál.

Babó Iván régi csanádmezei birtokos családból származott, hol jelentős földbirtoka volt. Dacára annak, hogy módjában lett volna földbirtokának jövedelméből gond nélkül megélni — a jogi pályára lépett, majd tanulmányainak elvégzése után az igazságügynél keresett elhelyezést. Bírói pályafutását Aradon kezdte meg, mint joggyakornok és szolgálati idejét a gyakornokságtól a táblabírói rangig Aradon töltötte el. Annyira szerette Aradot, hogy hosszú időn át csak azért kellett várakoznia előléptetésére, mert Aradon kívánt maradni. Így lett Kugler István táblabíró elhunytá után az aradi járásbírószék vezetője, amikor is a táblabírói rangot is elnyerte. Mint a járásbizóság vezetője, páratlan kötelességtudással, rendszeretettel és pontossággal vezette annak ügyeit és mint az aradi járásbírószék vezetője ment nyugalomba. Nőtlen ember volt, aki teljes visszavonultságban élte itt napjait és csak nyaranként távozott Aradról Magyarországon élő rokonai látogatására.

Földi maradványainak beszentelése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a felsőtemető halottasházában, ahonnan Magyarországra szállítják és a mezőkövácsházai családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni. Halálát a Babó-, Hász-, Sármezey-család és nagyszámu rokonság gyászolja.

Figyelem! Újjonnan berendezett kalaptáblákban férfi és női divatkalapok nagy választékban legolcsóbb árban 5129

Bittenbinder utóda

Pinozás Henrik, Str. Eminescu 2. sz.

Átalakítások a legmodernebb formák után legolcsóbban

Három kőszáli sas

éjszakai támadása az erdőben alvó favágók ellen

Bacăuból jelentik: Rendkívüli, de életveszélyes kalandban volt része három Plenita községi favágónak. A három favágó a Poiana — Plenita-i erdőkiérmelés munkálataiban vett részt és éjszakára kint aludtak a fák között. Tegnap éjszaka Nicolae Angel, az egyik favágó arra ébredt álmából, hogy valaki egy rettenetes erős ütést mért a fejére. Azt hitte, hogy rablók támadták meg, de amikor körülnézett, látta, hogy egy hihetetlen méretű kőszálsas a támadója. Félragadott egy baltát és ekkor a favágó és a madár között élet-halál harc kezdődött. Egy jól irányzott ütessel a favágó megszédítette a sást és már azt hitte, hogy megmenekült, amikor a sas vijjongására, két hatalmas madár érkezett a segítségére. A három óriási madár pillanatok alatt a földre tiporta a szerencsétlen embert és hatalmas csőreikkel a fejét kezdték csapdosni s mély sebeket ejtettek. A favágó segélykiáltásaira szerencsére a közelben alvó két társa is felébredt, akik baltáival felfegyverkezve a sasokra rohantak.

Amikor a két másik favágó megjelent, az óriási állatok vak dühvel támadtak rájuk. Újabb rettenetes élet-halál harc indult, amely végül is úgy fejeződött be, hogy a két favágó levágta az egyik sas fejét, mire az életben maradt két óriási madár riadtan elmenekült.

Nicolae Angel a harc során rendkívül súlyos sebeket szenvedett és nem biznak életbenmaradásához. Az agyonvert óriási sas több mint száz kiló súlyú és egy-egy szárnya három méter hosszú. A hihetetlen nagyságú kőszálsas a fővárosba szállítják.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy hóra	70.—
Negyedóra	210.—
Félóra	420.—
Egy óra	840.—

Arad példát mutat!**Napi ezer leies városi adót vetettek ki az aradi hazárdjáték-klubokra**

Egyhangulag megszavazták az új városi hazárdjátékklub-adót bevezető szabályrendeletet — Személyileg teszi felelőssé a kártya-klubok igazgatóit, vezetőit az adó befizetéséért az új szabályrendelet

Nyolc napon belül be kell jelenteni a kártya-klubok igazgatóságának személyi adatait a városi pénzügyi ügyosztálynál

Aradváros vezetősége egyhangulag szavazta meg az elmúlt napon az az új városi szabályrendeletet, amelyet a város pénzügyi osztálya terjesztett elő annak a már érvényben levő szabályrendeletnek mintájára, amelyet a bucuresti városvezetés szavazott meg és léptetett életbe belügyminiszeri jóváhagyással

a hazárdjáték-klubok városi megadóztatása érdekében.

Berzovan Ioan városi pénzügyi tanácsos, a pénzügyi szakosztály vezetője terjesztette elő a szabályrendelet szövegét, melyet az alábbiakban ismertetünk:

A rendelet kimondja, hogy

mindazok az aradi klubok és más egvén nyilvános egyesületek, társaskörök, nyilvános helyiségek amelyekben hazárdjáték folyik, így rulett, bul, baccara, chemin de fer, braziliána, trent sept, vagy mechanikus szerencsejátékok, minden nap egyezer lei városi adót kötelesek fizetni.

Viszont mindazok a klubok, társaskörök, amelyekben a városi szabályrendelet c) pontja alatt felsorolt játékok folynak, így póker, écarté, kalabriász, bridzs, preferánsz, róml, tarokk, pickett, stb., mindössze napi husz lei városi adót tartoznak fizetni.

Az igazgatósági tagok egyéni és együttes felelőségéről

Mindazok a város területén működő klubok tehát, amelyekben úgy az u. n. kommerzjátékok, mint a hazárdjátékok folynak, mindennap 1020 leit tartoznak városi adó címén kifizetni, ami egy évben 373.200 lei városi új adójövedelmet jelent csupán egy hazárdjátékklub részéről.

Az Aradon működő három hazárdjáték-klubtól évente tehát közel egy és egynegyed millió leies jövedelemtöbblet származhat a város.

A klubok nyolc napon belül kötelesek az új rendeletnek megfelelően két példányban kiadva a következő kimutatásokat terjeszteni be a város pénzügyi osztályához:

a) A klub helye, ahol a játék folyik. b) Az igazgatósági, vagy adminisztrációs bizottsági tagok pontos névsora, foglalkozásuk

Megyei orvoskongresszust hívtak össze Aradra

Szeptember hó 24-én ül össze az aradmegyei orvos-parlament

Érdekes felhívás érkezett az aradmegyei főorvos hivatalba, dr. Cosma Dimitrie főorvos címére. A felhívást a megyék területén működő orvosok központi tömörülése bocsátotta ki, annak érdekében, hogy szakmai érdekképviseletbe tömörítse az egyes megyékben működő járási és körorvosokat.

Dr. Cosma megyei főorvos az Aradmegyében működő járásvorvosokat szeptember hó 24-ikére kérte konferenciára, melyet a megyei prefektúra közgyűlési termében fognak megtartani.

és pontos lakcímük feltüntetése mellett. c) Az igazgatósági, vezetőségi tagok írásos kötelezvényei arról, hogy a városnak járó adóösszeget hétről-hétre pontosan befizetik a városi adóhivatalba. d) Az igazgatóság illetve vezetőség együttes nyilatkozata írásban arról, hogy vállalják nemcsak személyileg, de együttesen is a városi adó befizetésének kötelezettségét.

A városi adó, tehát a napi 1000 lei befizetése független attól, volt-e játék vagy nem a klubokban. A fizetési kötelezettség a klub végleges bezáratása esetén szűnik meg. Ezt a ténnyt azonban a városvezetés és a városi adóhivatal egy-egy képviselője kell hogy megállapítsa.

A város kiküldötteinek bármikor joguk van ellenőrizni a játékot, illetve azt, hogy eleget tette-e a klub a kötelezettségeinek, amiket az új szabályrendelet előír.

Ha hetenként pontosan nem fizetik be a klub részéről a városi adót, úgy

a város bezáratja, de az adóhátralékokat ettől függetlenül a klub-igazgatóság, vagy bármilyen más című vezetőség tagjain hajtja be, személy szerint azokon, akik vezetnek, illetve élvezik a klub jövedelmeit.

A szabályrendelet további paragrafusai a fizetés módjait írják elő, hangsúlyozottan is felelőssé téve együtt és személy szerint a hazárdjáték-klubok vezetőit, illetve igazgatósági tagjait. (8. paragrafus.)

A város (9. paragrafus) követeléseinek biztosítására lefoglalhatja és elkobozhatja a játéklub kasszáját, melyet a városi pénztár vesz őrizetbe. Addig is, míg a szabályrendelet véglegesen jóváhagyja a belügyminiszerium.

Aradmegye prefektusa a hazárdjáték-dzsungeleiről

Az egyik bucuresti-i lap éles kritikájú cikket írt az Aradon működő hazárdjáték-klubok ellen Mayrovits I. Valér tragédiájával kapcsolatban. A cikkíró Groza Ioannak, Aradmegye prefektusának véleményét kérte ki, aki a kérdéssel a következőket mondotta:

— Bár mindmáig hivatalosan nem vettem tudomást Mayrovits öngyilkosságáról, mégis kijelenthetem, hogy borzalommal töltött meg ennek az aradi polgárnak a megrázó tette. Hogy a jövőben milyen lépéseket tesz a hazárdjáték-klubokkal kapcsolatban, még nem tudom pontosan. Egy dolog azonban bizonyos és ezt kertelés nélkül megmondhatom: ellene vagyok ennek a rendszernek, amely vagyont gyűjt a társadalom rovására és ellene vagyok azoknak a lakóknak,

Október 1-én kezdi
TEODOR SELEGIAN tanár
a román és német
nyelv- és kereskedelmi levelezési
tanfolyamait.

Szakszerű csoport és egyéni tanítás, éveken át kipróbált és bevált módszer szerint a délutáni és esti órákban kezdők, haladók és gyakorlók részére. — Beiratások már most a **Kereskedelmi iskolában** (a Kulturpalota mellett) földszint, balra, első ajtó, d. e. 10-1 és d. u. 6-8 óra között. 5293

a már működő hazárdjáték-klubok kötelesek fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni az 1934. május 5-én életbelépett közjövödelmek behajtásáról rendelkező törvény értelmében.

(10. paragrafus.) Abban az esetben pedig, ha bármily oknál fogva a városi adót nem tudnák behajtani 10 napon belül, a hazárdjáték-klubot fizetésképtelennek nyilvánítják és a bezáratásán kívül a hátralékos adóköveteléseket könvörtelenül behajtják azokon a személyeken, akik a bezárt klub igazgatóságában, illetve vezetőségében szerepeltek.

Arad követendő példája

A városvezetés országos érdeklődésre joggal számoltató elhatározásának vitájában Iosif Vulpe bizottsági tag 100 leies napiadó kivételét ajánlotta a szabályrendeletben előírányzott napi huszleies adó helyett azoknak a szolid polgári kluboknak esetében is, amelyekben csupán kommerzjáték folyik. A javaslatot a bizottság leszavazta és úgy döntött, hogy a hazárdjátékokat játszó klubok napi 1000, a kommerzjáték-klubok napi 20 leies kötelesek fizetni. A megszavazott szabályrendeletet a város a belügyminiszeriumhoz terjeszt fel jóváhagyás végett. Bizonyos, hogy számszerűen meg fogják fellebbezni a város új szabályrendeletét, de máris előre kell bocsátanunk: a siker legkisebb reménye nélkül, mert hasonló szabályrendelet, melynek mintájára az aradi készült.

már hónapok óta érvényben van Bucurestiben. Constantaban és Sinaiaban is így a belügyminiszerium nem fog veszedelmes precedenst teremteni oly esetben éppen, amikor a közjövödelmeket sikerül anélkül növelni jelentékenyen, hogy ezt a dolgozó polgárság kellene hogy megérezze érzékenyen. Bizonyosra vehető azonban az, hogy Aradváros ötletes és dicséretreméltó példáját a többi erdélyi városok is követni fogják, ahol a hazárdjáték-klubok ugyancsak gombamódra szaporodtak el és míg egyfelől illymódon növelik a saját jövedelmeiket, egyúttal egészséges behatást gyakorolnak a pinkabarlangok felburjánzásának epidémiájával szemben is, amely már emberáldozatokat is követelt.

amelyek feldulják ártatlan emberek életét, akiket elszédít a szerencsejátékok csunya szenvedélye. Mint a megye prefektusa, nem kezdhetem ki a jelen törvényt, mégis csak azt mondhatom, hogy a jogosan felháborodott polgárainknak vissza kell adni családi békéjüket!

CORSO Ma szünet!

D. e. 11 $\frac{1}{2}$ -1 és d. u. 5-8 óráig jegyelővétel a holnap, pénteken induló slágerfilmhez, amely

A cigánybáró

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier!

A maláji tör

(Charlie Chan Londonban)
Főszerepben Warner Oland.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Tetemrehívás

Hallatlanul érdekesítő és humoros kalandor-film.
A legjobb együttes:

Myrna Loy, William Powell, Maureen O'Sullivan

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.31 és fél, London 15.21 és háromnegyed, Newyork 308 és háromnegyed, Milánó 25.14, Amszterdam 208, Berlin 123.90, Prága 12.73 és fél, Varsó 57.92 és fél, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

November elsejére hívják össze Arad megye nagytanácsát

Arad megye választott nagytanácsának közgyűlését a megyei preiektura folyó évi november hó elsejére hívja össze. A közgyűlésen a szokásos jelentéseken kívül a vármegye területén újonnan felállított közegészségügyi intézményekről tesz beszámolót dr. Cosma Dimitrie vármegyei főorvos, kinek intézkedésére egyébként Variuriban, Sepreuson és Siculán máris üzembe helyezték az ingyenes diszpanzereket. Petrisen és Barzovan hasonló intézmények építését megkezdték.

— Lemondott az amerikai vezérkari főnök. Washingtonból jelentik: Douglas Mac Arthur tábornok, az Egyesült Államok haderejének vezérkari főnöke december 15-iki hatállyal lemondott állásáról és közölte, hogy a Fülöp-szigetekre megy ezen szigetek honvédelmének megszervezése végett.

— Meghalt Marinkovics volt jugoszláv kormányelnök. Belgrádból jelentik: Marinkovics Vojislav volt jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter ma meghalt.

— Francia képviselők tanulmányútja Magyarországon. Budapestről jelentik: Ivády Béla nyugalmazott földművelésügyi miniszter, mint a Nemzeti Egység Pártjának elnöke ma ebédet adott a Magyarországon időző francia képviselők tiszteletére.

— Letartóztatták a csehszlovákiai német párt vezetőit. Prágából jelentik: A csehszlovákiai állambiztonsági hivatal ma délelőtt az ottani német párt hét vezető tagját letartóztatta. A letartóztatottak között van Appelt, a párt főtitkára is. A vád szerint Appelt a többi vádtottat Poroszország különböző részeibe küldte, hogy az ottani rohamosztagok munkatáborainak kurzusain vegyenek részt.

— Leszállítják a jugoszlávial köztisztviselői fizetéseket. Belgrádból jelentik: A lapok jelentése szerint a jugoszláv kormány október elseji hatállyal leszállítja a köztisztviselők fizetését és nyugdíjait. Ez a csökkentés az államkincstárnak a személyi kiadások terén 400 millió dinár megtakarítást jelent.

— Meg akarta vesztegetni a rendőrt. Manusov Lajos, vingai lakos ellen Batran Ioan rendőr feljelentést tett azon a címen, hogy Manusov meg akarta vesztegetni. A rendőr ugyanis Manusovnál lebélyegezetlen öngyújtót talált és amikor emiatt eljárást akart indíttatni, a feljelentés szerint Manusov 500 leit ígért neki, hogy az esetet ne vegye jegyzőkönyvbe. A rendőrség az ügyben vizsgálatot indított.

— A MAGYAR FUTBALL-VALOGATOTT ÖSSZEÁLLITASA. Budapestről jelentik: A magyar szövetségi kapitány a következő tizenegy játékosból állította össze a vasárnapi Európa-mérkőzés válogatott csapatát: Szabó (Hungária), Futó, Sternberg, Seres, Szücs, Szalay (Ujpest), Markos (Bocskai), Kiss, Polgár, Toldy (Ferencváros), Titkos (Hungária). Tartalékok: Turay, Dudás (Hungária).

Mennyit ér egy férfi?

A londoni lapok nagy szenzációként közlik egy amerikai özvegynek különös szerénységét, a mellyel férjét leértékelte. A férj Teheránban egy amerikai kereskedelmi vállalat képviselője volt és egy perzsa, veszekedés közben lelőtte. Az amerikai követség az özvegy kártérítési igényeit a perzsa kormánnyal szemben érvényesítette, melyet kényszerített arra, hogy ötvenezer dollár kártérítést fizessen. Az özvegyet annyira meglepte a kártérítés nagysága, hogy az amerikai követség legnagyobb megdöbbenésére kijelentette, hogy csak harmincezer dollárt vesz fel, mert a férje nem ént többet.

— Az aradi rendőrség villanyvilágításának kiegészítése érdekében a városvezetéség 45-000 leit szavazott meg.

Vendéglősök figyelmébe!

LIGNUM SANCTUM tekegolyók,
dákó- és billiárdgolyó

állandó nagy raktára:

KOLAROV műszertergályosnál,
Arad, Str. Eminescu 42. 4735

— Mangra Vasilie szabadlábon. Mangra Vasilie rendőrkomiszár védője tízezer lei kauciót ajánlott fel és a komiszár szabadlábra helyezését kérte. A beadvány fölött ma döntött a vizsgálóbíró és Mangra Vasilie kaució ellenében történő szabadlábra helyezését rendelte el. A kauciót csütörtökön fizetik be és ekkor Mangra Vasilie elhagyja a fogházat.

A valcerok királya:

Johann Strauss.

A regényírók nagymestere:

Jókai Mór.

A filmóriások legnagyobbika:

A cigánybáró

Játsza péntektől a CORSO mozi.

Gondoskodjon előre jegyekről.

— MEGDÖBBENTŐ CSALÁDI TRAGÉDIA BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: Megdöbentő családi tragédia játszódott le ma Kőbányán, a Noszlopy-ut és a Mádi-ucca sarkán levő házban. Schüssler Ferenc nyugalmazott százados agyonlőtte feleségét, majd pedig el akart menekülni. Közben azonban meggondolta magát és a fegyvert önmaga ellen fordította. A kapitány felesége meghalt, míg Schüsslert életveszélyes állapotban szállították a kórházba. A helyszíltre rendőri bizottság szállt ki a tragédia okának megállapítása végett.

— Az aradi koldusok megrendszabályozásának kérdéseivel foglalkozott Arad város vezetősége, majd elhatározta, hogy a kérdést a Charitas jótékony egyesület és az Údv Hadserege vezetőségére bizza, hogy tegyenek konkrét javaslatokat a koldulók szabályozására Aradon.

— Kiszállították a Vichentie Babes-uccát. Számos aradi ucca lakóinak kívánságával foglalkozott a városvezetéség. Ezek közül a Vichentie Babes-ucca lakók kívánságának soron kívül adott helyet, mert a háztulajdonosok részt vállaltak az ucca aszfaltozási költségeiből.

Galli-Curci óriási gyertyája

Galli-Curci, a híres operaénekesnő, akinek egy műtéttel állítólag visszaadták az orvosok csodálatos hangját, egy newyorki gyertyakészítőnél óriási gyertyát rendelt, amely ötszáz évig fog égni. Galli-Curci ezzel a fogadalmi gyertyával akarja a szentek iránti hálóját kifejezni azért, hogy visszaadták hangját.

— Két kiskorú gyermek került a rendőrségre lopás miatt, egyikük 11, a másik mindössze 9 éves. Babócsik Józsefné, Str. 6 Vanatorilor 78. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásából elloptak egy pénztárcát, amelyben 700 lei és több értékes okmány volt. A vizsgálat során a szomszédok azt a meglepő bejelentést tették, hogy szemtanui voltak, amikor két környékbeli kisfiu bement Babócsik házába, az asszony távollétében. A rendőrség előállította a két delikvenst, akik közül a mindössze 9 éves kisebbik gyermek bevallotta, hogy ők vitték el a pénztárcát. A rendőrség a tárcát meg is találta a gyermekek szüleinek a házában az istállóban elrejtve. Az eljárás megindult a felelősség megállapítására.

Állhatatosan tagad

a iasi-i tömeggyilkos

Isából jelentik: A Str. Bacului 16. szám alatti házban felfedezett emberi hullák ügyében a rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást. Mint ismeretes, a bérház szobapadlója alatt talált hat holttestről a rendőrségnek kezdettől fogva az volt a feltevése, hogy a szoba előző bérlőjének, Teacina banditának meggyilkolt cinkostársairól van szó. Ezt a feltevést csak megerősítette a bandita szeretőjének, Elena Ciuleanának a vallomása. Elena Ciulea elmondotta, hogy

maga is szemtanuja volt, amikor Teaciu két társát meggyilkolta.

A bandita és társai részegek voltak, amikor Teaciu szándékosan veszekedést provokált. Hirtelen a bandita átment a másik szobába, onnan fejszével jött vissza és mindkét részeg, tehetetlen embert meggyilkolta. A holttesteket előbb a mellékszobába vitte, majd amikor egyedül volt, a padló alá temette.

A megdöbentő vallomás után a rendőrség újra elővette a börtönben levő Teaciuot, a bandita azonban továbbra is állhatatosan megmaradt tagadása mellett. Ma reggel egyébként ásatásokat kezdtek a Str. Oameni 7. szám alatt is, ahol Teaciu régebben is lakott. Ugy hírlik, hogy itt is három férfi hulláját találták. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg hivatalosan.

— Venus-Ripensia 3:0 (1:0). Bucurestiből jelentik: Ötezer néző előtt ma bonyolították le a revans-mérkőzést a Ripensia és a Venus között. Mint ismeretes, a Venus a múlt vasárnap 5:2 arányban megverte a bajnoki találkozó során a Ripensiat. A Ripensiaiban játszott Kovács, viszont a Venusból hiányzott Sepi. A Venus azonban így is 3:0 (1:0) arányban győzött Petea góllal.

— Kezdődő ütérelmeszesedésről reggel égyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

— Rendőri hírek. Vogl Ignác tímisoarai lakos feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy a Decebal-Arad közötti szakaszon a vonaton ellopták 6000 lei értékű aranyóráját. Herczeg Lajos, str. Voda 8. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik lakásának előszobájából elloptak egy kabátot. Schusztér György str. Septimiu 20. szám alatti lakostól 1000 leit loptak el.

— Rovinél csendélet. Vrajilor Gheorghe rovinei csendőrmester az elmúlt éjjel igazoltatta a községen keresztül hajtó Német József nadlac-i fuvarost, aki egy kettévágott sertést szállított Aradra Továl Pál nadlac-i mészáros megbízásából. Kihallgatása után megállapítást nyert, hogy a sertést engedély nélkül vágták le és engedély nélkül akarták Aradra szállítani. Dr. Jung kerületi állatorvos rendeletére a húst elkobozták és a lakosság között olcsó áron szétmérték. Továl Pál ellen az eljárás megindult az egészségügyi törvény rendelkezésének kijátszása miatt. — Ugyancsak igazoltatta a csendőrmester Nagy János rovinei gazdálkodót, aki vállán egy zsák szöllővel hazafelé igyekezett. Mivel a szőlő eredetéről nem tudott kellő felvilágosítást nyújtani, előállították. A kihallgatáson bevallotta, hogy a közeli szőlőből lopta a termést. Jegyzőkönyv felvétele után az ügyet a járásbíróshoz továbbították.

Ne fáradjon vele,

ha eladnivalója van. Mi saját költségünkön elhozzuk, üzletünkben elhelyezzük és díjmentesen hirdetjük ingóságait. 6807

Ha venni akar bármit összeszokottáseinkkel a legrövidebb időn belül, a legelőnyösebb áron beszerezzük, ha nincs raktáron a kívánt áru. Kőcsoőnőket előnyös feltételek mellett szerzünk, zálogpénzüket meghosszabbítunk. Bárkinél magasabb árat fizetek aranyért, ezüstért. Költséget és időt takarít meg, ha minden bizonnyal üzletben hozzánk fordul. ANTIC Str. Braşoaviol 3

Ügyeljen a címre! Ügyeljen a címre!

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lángá Gará (vasútállomásnál)

BERGER: Calea Sarmas.

A Fehér Kereszt tánciskolában

Intelligens családok gyermekei részére október 1-én új kolon kezdődik. Külön tisztviselő és deák kolonok. Belratkozások: Kedd, csütörtök, szombat és vasárnap este 8 órától a Fehér Keresztben, feljárata CORSO mozinnál. Minden csütörtök, szombat és vasárnap este 9 órától táncgyakorló. Októberi tanfolyamra belratkozők a szeptemberi kolont díjtalanul látogathatják. 5231

IRITZ ILONKA, táncotanárnő.

Miért lesz háború..?

Az olasz-abesszin konfliktus gazdasági megvilágításban

Von Kostenholz német katonai szakértő rendkívül érdekes cikkben világítja meg a kitérőben levő olasz-abesszin háború gazdasági prognosztikonját. Ezek az adatok gondolkodóba kell, hogy ejtsék az európai közvéleményt, merthízen tudjuk, hogy a gazdasági összefüggések láncolata folytán mindenki érdekeltséget vállal az eritreai fronton, nemcsak Mussolini, vagy a négus.

Kostenholz szerint Olaszország októberig csaknem félmillió katonát és segédszolgálatos embert szállít Eritreába és olasz Szomálba. Ezt a sok fogyasztót el kell látni lakással, ennivalóval és vízzel, gondoskodni kell a közlekedési eszközökről és a hadiszerek felhalmozásáról és biztonságáról. A két farkasszemet néző fél népi tartaléka (vagyis Olaszország és Abesszini népeinek aránya) csupán 4:1, míg például a marokkói háborúban 8:1 volt az európai fél javára. A klimatikus kellemetlenségek növelik Olaszország munkáját. Olaszország megpróbálkozott vele, hogy Brit Indiából, Holland Indiából, Egyiptomból munkaerőket szerezzen. Kostenholz azt mondja, hogyha október végéig Olaszország csakugyan 450.000 katonát és munkást akar Afrikában koncentrálni, ez annyit jelent, mintha az európai olasz határon 4 millió embert vonultatna fel.

Mindenütt érezhető, hogy az anyagok beszerzése lázasan tart. Olaszország Magyarországon lovakat, Törökországban szénét, Csehszlovákiában sör és ásványvíz számára üveget, Jugoszláviában és Romániában gabonát és fát vásárol, Japánban 100.000 pár fűzőscipót rendelt, Egyiptomban tevéket akart vásárolni, de ezt az egyiptomi kormány megtiltotta azzal, hogy Eritreába minden kivitelt betiltott. A tengeri árát Jugoszláviába az olasz kormány bevásárlással felverték. A jugoszláv partokon felhalmozott tüzelőanyag eltűnt. Elyelték az olasz szállítóhajókat.

Olaszország kénytelen a háborúhoz szükséges anyagokat ott beszerezni, ahol leginkább hozzájut és ahonnan a szállítás a legalkalmasabb. Ez három következménnyel jár: nagy devizaszükséglettel, áremelkedéssel és a szállító országok megválogatásának akadályával. Tipikus példát adnak erre Olaszország nagymennyiségű fagyott hus, gyümölcsbefőtt és más élelmiszerek megrendelése és egyenesen Szomálba való szállítása. Nemcsak azért akarja ezeket az árakat egyenesen Szomálba dirigálni, mert a Szezei csatornán való szállítás drága (átlagban 30.000 arany frank minden hajó után), hanem, mert számol azzal az eshetőséggel, hogy a szuezi csatornát el fogják a háború kitérője esetén zárni.

Az olasz kivitelben a háborús előkészületek nyomása máris észlelhető. Itt van a citromfűzet, a citromaratás nem volt valami bőséges. Az iparnak és a hadseregnek magának nagy a szükséglete. A kivitel ár tehát roppant felszökött és így a vásárlási kedv apadt. A konkurrens országok — főleg Spanyolország — igyekeztek tehát az olasz piac helyét elfoglalni. De más oldalról is nyomja a kormányt a háborús készülődés. Így a közelkeleten az olasz vas és acélláru eltűnt, mert a vasipart teljesen a kormány látta el megrendeléssel. Tehát ezen a részen is hiányozni fog az exportból származó deviza. Egészen természetes, hogy más országok ipara möhön siet viszont az olaszok által gazdátlanul hagyott piacokat elfoglalni. Így Csehszlovákia és Magyarország vasipari vállalatai azonnal megszüntették, hogy az olasz konkurrencia eltűnt és gyorsan igyekeznek maguknak megszerezni a kiviteli területeket.

Mindez természetesen rendkívüli anyagi erőmegfeszítéssel jár. Olaszország kénytelen volt tudvalegyően felülgészteni a lira aranyfedezetének előírásait, hogy pár milliárd aranylirat és devizát felszabadítson és ebből fedezze a háborús anyag és élelmiszervásárlás költségeit. Olaszország külkereskedelmi mérlege 1935. első felében csak 1.4 milliárddal volt passzív, de ezt úgy érte el, hogy a behozatalt a tavalyi első felév. 4.1 milliárdjáról az idén 3.8

LEGUJABB

Véres zendülés Abessziniában

— Szabadságharc a „szent sapka” jogyében —

Kaffa tartomány öslakói fellázadtak az elnyomó etiópok ellen

Addis-Abeba b6 jelentik: Rendkívül belső zendülés készül Abessziniában. Röviden arról van szó, hogy

Kaffa tartományban, amely csak néhány évtizede tartozik a négusi birodalomhoz, veszedelmes puccsterveknek jött nyomára a seradai kormányzó. Az elnyomott kaffai bennszülöttek, a lakosság kilencven százalékát kitevő öslakók elérkezettnek látják az időpontot, hogy lerázzák az amhara-kisebbség kényszeruralmát.

Az abesszin kormányzó — a fővárosba érkezett hír szerint — összeesküvések egész láncolatának jött a nyomára. Az öserdők rengetegében hónapok óta fakuról-falura, törzsről-

zetől hátszennyezőket tettek a négus megbízottjának. Az abesszin kormányzó annakidején jelentette is a fővárosba, hogy a vad és mindedig behódolni vonakodó káfidszák lelkesedéssel sorakoznak Haile Selassié orszálos lobogója alá

Annál nagyobb most a megütközés, hogy a „hüség” káfidszák közt zendülés terjed s hogy az olaszellenes hadjárat céljaira felgyűjtött seregek — kámlorként eltűntek s hír szerint — arra készülnek, hogy adott pillanatban lemészárolják az abesszin kisebbséget.

amely a császári hivatalnokokból, adószedő listáviselőkből, a reguláris katonaság kevésszámú osztályából s ezeknek hozzátartozóiból áll.

A zendülőkből papjaik borzalmas eskük terés mellett vesznek ki fogadalmat, hogy

feláldozzák életüket is a „szent sapka” lobogója alatt vívott szabadságharcban.

A seradai kormányzó drákói intézkedéseket tett a zendülés vérbefojtására: a kaffai katonáraso-t,

a tartományi önkormányzat legfőbb tisztviselőjét már lefejezték, számos vorabi raso-ra (kerületi főnök) hasonló sors vár, vérdíjat tűztek ki Gamesso fejére,

aki az erdőkben bujkál és szítja a lázadást. Rajta kívül még a mandzso-nép Gello nevű törzsfőnökének nevére tesz említést a jelentés, amely végül is sürgős erősítést kér.

Tekintettel arra, hogy a forrongó tartomány Abesszini délnyugati részén fekszik, legközelebbi pontja alig 200 km.-nyire van légvonalban a fővárostól, a háborút viselő Abessziniá számára, amely északon és keleten sokszáz kilométer hosszú frontokon kell hadat viseljen, rendkívüli jelentőségt volna egy ilyen hábtámadás.

Etióp informátort erről a kérdésről nem kapni, de tényként sikerült megállapítani azt is, hogy a kaffai zendüléshez feltétlenül hozzájárul az, hogy az elmúlt évtizedekben a hódító abesszinek tüzelvással irtották az öslakókat és

ezrével hurcolták rabszolgaságra káfidszó férfiakat, asszonyokat és gyermekeket.

A négusi palotában sűrű tanácskozások folynak. Európai informátorok szerint csapatokat küldeni nem lehet Kaffába, amíg az esőzés tart, mert az agyagos sár derékig ér, legfeljebb arról lehet szó, hogy a Seradába vezető egyetlen szál táviróvezeték őrsegeit úgy, ahogy megerősítsék.

HAILE SELASSIÉ

törzsre járt a hír, hogy a négus háborús viszályba keveredett Olaszországgal s a bennszülött káfidszák fitokzatos távirója, a fatörzsekből vájt dobok pergő morze-üzenetei vilámgyorsasággal közvetítették a háborús híreket a kincses Kaffa-tartományba. Itt az összeesküvők, akiknek élén az utolsó uralkodónak, Janitonak rokonai és hívei állanak, ahhoz a cselhez folyamodtak, hogy tömegekben összereseglettek Seradába, a tartomány jelenlegi székhelyére s az egyes törzsek, csapatok ve-

Az angol flotta a Földközi-tengerre érkezett

A Földközi tenger kikötőiből érkezett jelentésekből megállapítható, hogy egyszerűen a teljes angol flotta jelen pillanatban a Földközi tengeren található. Az éjszaka folyamán teljesen váratlanul Gibraltárba érkezett a 42.000 tonnás Hood és a 32.000 tonnás Renowa nevű angol cirkálóhajó. Nem sokkal később befutott még Gibraltárba a Neptune, Orion, Achilles és az Ajax nevű cirkáló és még 14 torpedóhajó. Ezekon kívül szeptember 15-ikén érkezett a szorosba a Vice Roy, Vega, Valoricus és a Ventia cirkáló. Tegnap viszont egy hat egységből álló raj vetett horgonyt. A jelentések szerint valószínűleg már holnap egy újabb hat egységből álló hajóraj érkezik. A gibraltári kikötő északi és déli bejáratát lezárták, úgy, hogy a kereskedelmi hajók ezen a két ponton nem futhatnak be a kikötőbe. A kikötő-

ben vesztelő valamennyi angol hajó beütközve áll, készen a bármelyik pillanatban bekövetkező indulásra. Tangerből érkezett híradás szerint a Földközi tengeren egy tengeralattjárót láttak, amely az Atlanti Óceán felé tartott. Gibraltárból a hír vétele után nyomban több cirkáló indult az ismeretlen tengeralattjáró üldözésére, időközben azonban a tengeralattjáró a vízbe merült, úgy, hogy nem tudták megállapítani, milyen zászló alatt fut. A Földközi tengeren felbukkanó titokzatos tengeralattjáróra való tekintettel a Tanger és Gibraltár között az utasforgalmat lebonyolító gőzöst négy ágyúval szerelték fel. Az angol hadirepülőgépek a gibraltári kikötőben tovább végzik gyakorlatukat és egész napon keresztül a hadihajók felett keringenek.

milliárdra szorította le. De ez most illuzóriussá válik, mert a háborús készülődés folytán a behozatal roppant emelkedik. Ugyanezért az idegenforgalmi bevétel távolról sem olyan nagy, mint kívánatos volna. Már pedig csak a hadiszállítók okultak a háborús tapasztalatokon és csakis jó valutában és csakis készpénzért szállítanak. Románia a búzát nem engedi ki addig, amíg devizában nem fizetnek érte. Az angol szénbányák rögtön való fizetést követelnek. Egyes szénmegrendelések meg is akadtak, mert a fizetésnél zavarok állottak elő. Most

ügyes vállalkozók megrendelés nélkül is eladitják szénrel telt hajóikat az olasz kikötők felé, ahol az árut eladják úgy, hogy a pénzért mindárt olasz kiviteli cikkeket vesznek rajta. De ez természetesen nem pótolja a rendszeres szállítást.

A fenti számadatok világítják meg legjobban, hogy Olaszország miért tart ki annyira mereven ma már álláspontja mellett. Románia az abesszin-ügy máris sok pénzébe van s az olasz külpolitika befektetése után nem mondhat le a kitervekt nyereségről.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj javaslat a gazdasági válság megoldására

Irtta: Lord Melchett, a *Barelays Bank Ltd.* és az *Imperial Chemical Industries* igazgatója

Külföldi pénzügyi és gazdasági körökben általános érdeklődést váltott ki Lord Melchett javaslata, amelyben a „belföldi és külföldi valuta” kettős fedezeti rendszere mellett foglal állást. Az alábbi cikkben Lord Melchett ennek az új rendszernek alapvető elveit ismerteti.

Ha a nyersanyag-iparok termelési kimutatásait áttanulmányozzuk, meggyőződhetünk róla, hogy az emberiség minden esztendőben körülbelül három százalékkal gazdagabb lesz. Csodálatos azonban, hogy ez az emelkedő gazdaság ahelyett, hogy javunkra szolgálna, az emberiség valóságos átárvá válik. A többtermelés — a jelenlegi körülmények között — éhínséget, nélkülözést von maga után. A világ élelmiszerek és nyersanyagok óriási tömegét állítja és mégis: emberek milliói éheznek és munka nélkül állanak. A világ gazdagságának természetes növekedése azonban nem rendszeres. Sokszor hat-hét százalékos többlet vagy hiány mutatkozik, amelyek azonban több év átlagában kiegyenlítik egymást. Jelenleg azonban ez az ingadozás erős kihatással van a kereskedelmi rendszer egyensúlyára.

Annak érdekében, hogy ez az ingadozás kevésbé legyen érezhető, elasztikusabb, hajlékonyabb rendszerre lenne szükség, amely illymódra biztosítaná az egyes ország pénzneinek stabilitását. Amint az elmúlt esztendőkből bizonyították, a pénznevek helyzetére nagymértékben kihatással vannak a belpolitikai állapotok. A politikai bizonytalanság kihatott a valutára is és ennek következményeképpen megingatta a nemzetközi áru- és pénzforgalmat. Javaslatom, amellyel a dupla, a kettős fedezeti rendszert szolgálom, hozzájárulna ahhoz, hogy a belső eseményeket lokalizálja és a külkereskedelmet a belpolitikai és gazdasági változásokkal szemben immunissá tegye.

A bel-forgalom részére olyan bankjegy forgalombahozatalát javaslom, amely a bankok által eredetileg kibocsátott pénztalványoknak felel meg és, amelyet csak bizonyos korlátolt — a tényleges keresletnek, illetve szükségletnek megfelelő — mennyiségben lehetne forgalomba hozni. Ez a mennyiség váltakozhat, de mindenesetre összefüggésben kell hogy legyen a belső kereskedelmi forgalommal. E pénznek stabilitása alig változhatna, mert sohasem állana kevés bankjegy rendelkezésre, másrészt pedig ezeknek mennyisége nem lenne kihatással értékükre. Ezek a bankjegyek a belföldön hitel-jegyekként kapnának szerepet, külföldön azonban értéktelenek lennének.

A külfölddel szembeni valutának más feladatai vannak és ezért ez más fedezetet is követel. Az export-pénz mindenképpen a külfölddel szembeni kötelezettségek kiegyenlítésére szolgál. Ez az export-pénz lenne tehát a természetes eszköz az idegen valutákkal való kicserélésre. A külfölddel szembeni pénznemet, tehát az export-pénzt, legalább ötven százalékban, de — nézetem szerint — száz százalékban is arannyal lehetne fedezni, mivel fedezetéhez a jelenleginél kevesebb arany mennyiség lenne szükséges. Véleményem szerint például az angliai export-pénznek nem kellene meghaladnia a háromszázmillió fontos összeget, mert ennire lenne szükségünk a külfölddel szembeni fizetési mérlegünk rendezésére. Minden állam bevezethetné az export-pénz rendszerét, amelynek relatív csereértékét a megfelelő aranyfedezetre alapozzák és, amely belpolitikai megrázkódtatások, költségvetési deficitek, stb. következtében sokkal kevesebbet szenvedhet, mint az eddigi valuták. Ha Anglia példáját veszem alapul, akkor a helyzet a következő lenne: 2400 millió font bankjegy helyett ennek az összegnek csak egy nyolcadát kellene arannyal fedezni. Ez természetesen maga után vonja a fedezet és a valuta biztosabb stabilitását.

Ennek a rendszernek minden egyes részletét kidolgoztam. Egy ilyen rövid újságcikk keretében viszont lehetetlen rávilágítani minden részletre. Tény azonban az, hogy a kettős fedezeti rendszer mellett a belső és külső kötelezettségek kettéválasztása egy csapással megoldandó a világkereskedelm számos jelenlegi súlyos problémáját.

Tiltakozó nagygyűlést rendeznek október elsején Aradon az ardeali és banati kereskedelmi malmok, lisztkereskedők és pékek

A fokotelliszt veszélye — Egymásután szünnek meg az ardeali kereskedelmi malmok — Javaslát az összes malmok léorő-szerinti megadóztatására

A banati kereskedelmi malmok, a lisztkereskedők és a pékek a timisoarai kereskedelmi és iparkamara nagytermében értekezletet tartottak. Az értekezleten Prohászka Ede vezérigazgató és Birtler Adolf comlausi malomtulajdonos elnökök. A lisztkereskedőket Held Alfons és Blomberger, a pékeket pedig Sechei, az országos pékszindikátus elnöke, valamint Hollinger Miklós képviselték.

Az egybegyűltek egyhanguan megállapították, hogy a gabonaértékesítési törvény mai alakjában teljesen csődöt mondott, amennyiben az előirányozott illetékeknek csak egy kisebb része folyik be, ezzel szemben pedig a kereskedelmi malmokat, lisztkereskedőket és pékeket szinte keresztülvihetetlen formalitásokra kötelezték és tág teret engedtek a fekete örléssel összefüggő mindenféle visszaélésnek.

Az értekezlet elhatározta, hogy október elsejére Aradra nagygyűlésre hívja össze az aradi és banati kereskedelmi malmokat, a lisztkereskedőket és a pékeket.

Ezen a gyűlésen kérni fogják a jelenlegi gabonaértékesítési törvény azonnali megváltoztatását és javaslatokat tesznek arra vonatkozóan, hogy miképpen lehetne a gabonaértékesítést az érdekelt szakmák megterhelése nélkül megoldani.

A kereskedelmi malmok mindenekelőtt arra akarják felhívni a figyelmet, hogy egyes rossz-hiszemű kismalmok, amelyek jelenleg négyezer lei évi átlányt fizetnek a hengerek folyómétere után, az általuk vámként szedett lisztet is forgalomba hozzák és ezzel súlyos károkat okoznak a magas illetékeket fizető kereskedelmi malmoknak. Megemlítik, hogy a tulajdonképeni ellenőrzés csak a na-

gyobb városokban: Aradon, Timisoarán Clujon, Oradeán és Targu-Muresen lehetséges, míg a vidéken hiányos az ellenőrzés. Ennek tulajdonítható, hogy a piacon megjelent a fekete-liszt. Clujon például a statisztika szerint a pékek a malmoktól 1935. július 15-ike és augusztus 15-ike között 140 vagon lisztet vásároltak, míg augusztus 15-ike és szeptember 15-ike között a pékek által vásárolt lisztmennyiség 70 vagonra csökkent. Ezt az ötven százalékos csökkenést viszont a kereskedelmi malmok csak azzal tudják magyarázni, hogy a fekete-liszt elterjedt a piacon. Súlyos panasz az is, hogy a törvény rendelkezései ellenére Targu-Muresen két parasztmalmot engedélyeztek. A törvény értelmében ugyanis parasztmalom, amely illetéket nem fizet, városokban nem működhetik. A két parasztmalom működése következtében a targu-mures-i kereskedelmi malom, amely eddig hetenkint 96 órát dolgozott, most csak 48 órát dolgozik és már be is jelentette a malomszövetségnek, hogy rövidesen be-szünteti tevékenységét. Aludon hasonló a helyzet, azzal a különbséggel, hogy itt a fegyház is a parasztmalmokban öröltet, amelyeknek tudvalevőleg csak termelők részére szabad örölni.

Ez a rendszer a kereskedelmi malmokat tétlenségre kárhoztatja.

Két banati és két ardeali malom már beszüntette működését,

ugyanakkor pedig az ugynevezett parasztmalmok még vasárnap is örölnek — vámért.

A kereskedelmi malmok éppen ezért a buzaértékesítési rendszer, illetve a lisztre kivetett adók sürgős módosítását javasolják és

azt kérik, hogy az adót a malmok léorőjére vessék ki.

Igy például minden motorikus erőre járó malomnak léorőnként 200, a vizimalmoknak pedig 400 leit kellene fizetniük évente. Ezek a javaslatok az aradi nagygyűlésen természetesen megvitatásra kerülnek.

Őszi szövetkülönlegességek beérkeztek

WEISZ I. uriszabó

Arad, Strada Eminescu 15 szám

Szolid árak! 5128 Szolid árak!

Olaszországi zárolt követeléseink ellenében

800 millió lei értékű egészségügyi cikket importálunk

Megkezdődött a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadása

A kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén szóba került annak a 800 millió leinek felhasználása is, amely Olaszországban zárolt követeléseinkből származik. Tekintettel arra, hogy ezeket az összegeket Olaszországból nem lehet átutalni, a kormány elhatározta, hogy jegyzéket intéz az olasz kormányhoz, amelyet arra kér, hogy ennek az összegnek erejéig különböző cikkeket vásárolhassunk Olaszországból. A válasz megérkezése után a kereskedelemügyi miniszter utasítást ad a külkereskedelmi szabályzó bizottságnak, hogy mindazokat az drucikkeket, amelyeknek kivitelére Olaszország a fenti összeg erejéig engedélyt ad, csak Olaszországból importáltassanak.

Az olaszországi áruk behozatalára vonatkozóan — amint Badulescu államtitkár közölte — már meg is indultak a tárgyalások és Olaszország azt kérte, hogy kedvezőbb elbánszt biztosítsunk a gyapot és a „Flat”-gyártmányú autók behozatalának. Ezenkívül Olaszország ajánlatot tett hidrolánok szállítására is. Costinescu kereskedelemügyi miniszter viszont rámutatott arra, hogy mindenekelőtt egészségügyi cikkek, gyógyszerek Olaszországból való vásárlása kerülhet szóba.

A bizottság elhatározta, hogy a kormány kereskedelmi tárgyalásokat kezd Spanyolországgal.

Tegnap egyébként

megkezdtek a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását.

Először Ausztriából és Olaszországból való

behozatalra adtak ki engedélyeket. A Banca Nationalánál rendelkezésre álló devizamennyiségnek megfelelően a behozatal a következő arányban történik: Angliából az első évnegyed importjának 30, Hollandiából 50, Olaszországból 100, Németországból 80, Ausztriából 100, Egyiptomból 100, Palesztinából az első évnegyed importjának ugyan-csak száz százalékát lehet behozni. Elhatározták azt is, hogy abban az esetben, ha egy importőr nem meríti ki teljesen a rendelkezésére álló kvótát, akkor a különbözetet egy másik országból való behozatalra kérheti.

= Uj turbinát vásárolt az aradi villanygyár. Az aradi villanygyár értesítette a városvezetőséget, hogy egy új, nagykapacitású turbinát helyezett üzembe. A város technikai szakszolgálatot küld ki az új turbinára megtekintésére.

= MEOSZIGORITJAK AZ ARADI PIACOK EGÉSZSÉGÜGYI ELLENŐRZÉSÉT. Dr. Ispravnic Sever szindikátusi elnök beadványát ismertették az elmúlt napon a városvezetőség ülésén, melyben vásárcsarnokot, gyümölcskiállítás helyiségeket és tisztaságot kért az aradi gyümölcs piacokon. A város elrendelte, hogy a piacok egészségügyi ellenőrzését szigorítsák meg, hogy a gyümölcsvevővel kapcsolatos járványok elterjedését még idején megakadályozhassák.

Legszebb külföldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyv-
kötészete
és vonalozó intézetében Arad,
Bulv. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

Emelték a maximális husárakat

Aradváros árkimáláló bizottsága szerdán délelőtt ült össze és az érdekelt érdekképviselek véleményének meghallgatása után jelentékenyen emelte a sertéshus-árakat, továbbá a szalonna, a hárj és a zsír árát. Az új árak a következők: I. oszt. sertéshus kg-át 28 leiről 30 leire emelték. II. oszt. sertéshus 25-ről 27 leire. Zsír kg-ja 34-ről 38 leire. Szalonna kg-ja 26 leiről 30 leire. Hárj kg-ja 30 leiről 34 leire emelkedett a maximális árszabásban. A város egyúttal próbavágást rendelt el annak megállapítására, hogy nem lehet-e csökkenteni a most megszabott árakat? A tejárusok áremelési kérelmének ezúttal nem adtak helyet.

= **Kiírják az új autobus-árlejtést.** Aradváros vezetősége hét új autobus beszerzésére a jóváhagyott feltételek mellett 15 napon belül kiírja az új árlejtést. Valószínű, hogy október hó 10-ére tűzik ki az új versenytárgyalásokat.

= **Felemelte a CFR, az aradi teheráru-vágány városi bérét.** Bejelentették a városvezetésnek, hogy a CFR, a város bérletében levő teheráru-vágányok évi 24.000 leies bérét 56.000 leire emelte fel. A város tárgyalásokat kezdeményez a CFR-rel a követelés normalizálása érdekében.

= **Az aradi Teba-gyár terjeszkedési tervét.** A Teba-gyár azzal a kéréssel fordult a városvezetéshez, hogy a városi gázgyár melletti területből 139 négyszögölt 50.000 leierért adjon át neki, hogy telepét fejleszthesse. Mivel a városi gázüzem 40 négyszögölre igényt nem tart a kért területből, a városvezetés elvben hozzájárult a kérelemhez, de a döntést a miniszteriumra hárította át.

= **Augusztusi állatkiállításunk.** Bucurestiből jelentik: Az eddigi statisztikai adatok szerint augusztusban a következő állatmenyiségeket vittük ki külföldre: Constanta kikötőjén át 2610 drb. szarvasmarha, 10 drb. ló, 1424 drb. juh és 82.213 drb. szárnyas Görögországba, Maltába, Egyiptomba és Palesztinába. 64 drb. ló, 10.628 drb. sertés és 21 drb. szarvasmarha Ausztriába és Csehszlovákiába és 2465 drb. szarvasmarha és 38 drb. ló Lengyelországba. Az összes állatkiállítás tehát augusztusban 5096 drb. szarvasmarha, 10.628 drb. sertés, 1424 drb. juh és 82.213 drb. baromfi volt.

HAPAG

1935. évi

Őszi utazásai délre

Őszi utazás az Atlanti oceán szigeteire
szept. 28. — okt. 14.

Őszi utazás a nyugati Közép-tengeren át
okt. 11—29.

a „Millwaukee” és „St. Louis” kitiűnő
motoros hajókkal.

Mérsékelt részvételi díjak.

Olcsó ünnepi utazások a Közép-tengerre és
Afrikába a **DEUTSCHE AFRIKA LINIEN**
hajóival.

Jelentkezések, információk és díjmentes
prospektusok:

KÜNSTLER

Vizum- és Utazási Iroda
Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

Megérkezett a rövid estélyi ruha!

Az ideoi párisi divat a farsangi bálak jelmezeivel ajándékozza meg a divatos hölgyeket

Vtgyázat! A négus is szalonképes. — Török bugyogók, hindu átalvetők, kockás skót szoknyák, szines turbánok dominálnak

Az orient.expresszben, szeptember közepén.
(Copyright)

Sohasem irigyeltem azokat, akiknek sokat van dolguk asszonyokkal. Különösképpen nem tudom azonban irigyelni a szalontulajdonosokat és a masamódokat. Egyszer egy spanyollal mögött végighallgattam egy próbát, öngagsága „csekély” három és fél óra hosszat kimoztta estélyi ruháival a szabónőt és én nem tehetek róla, ebben a pillanatban az jutott az eszembe, hogy Torquemado korának inkvizíciója nem lehetett rémesebb, mint egy ilyen próba annak, aki a ruhát készíti és — az árára esetleg hónapokig várhat.

Mondom, nem irigyeltem sohase a pesti szalónok gazdáit, de különösképpen nem irigylem őket a nyár rekkenő napjaiban. Amikor más boldog halandó a strandon sütteti magát, vagy a hegyek között keresi a hős szellőket, a szalónok gazdái a divat Mekkájába, Párisba zárandokolnak, mert az csak természetes, hogy az őszi és a téli divat a rekkenő nyári melegben születik meg Párisban, éppen úgy, mint ahogy a strand divatját úgy karácsony táján kezdik el kreálni.

Amit a divat urai diktálnak

Budapest egyik vezető szalónjának, a Vékey-szalónnak gazdája, Vékey Matyi — ölbenuő kislány volt még, amikor „tout Budapest” már a szalónjukba járt. — vállalkozik minden év szeptemberének közepén arra, hogy rajtam keresztül az Aradi Közlöny olvasóit a készülő divat szenzációiról tájékoztassa. Én nem mondom, hogy az én divatbeszámolóim helyet foglalhatnának a Vogue-ban, úgy érzem azonban, hogy a Vékey Matyival való diskurzusból mégis ki tudom szedni azt, ami a hölgyeknek divat, nekem pedig riport szempontjából érdekes. A Matyi nemcsak egy szép és elegáns hölgy, hanem kiváló az izlése is és a konkurrensaitól tudom, hogy nem egy kreációját fogadták már el párisi szalónok. Az idén az orient-expresszben találkoztam vele és szerény reggelimhez, amely fél sültcsirke, ham and egge-en, sajton és gyümölcsön kívül, mindössze egy „üres” teából állott, a Vékey Matyi szervirozta számomra a legnagyobb, vezető párisi szalónok igazi divat-szenzációit.

Csak úgy melleleg jegyzem meg, hogy öngagsága körmei ezúttal rikitó vörösek voltak. Annyira vörösek, hogy egy pillanatra sajnáltam, hogy nincsen patika a közelben, ahol acetont vehetnék, azzal a gonosz szándékkal, hogy a Matyi finom szép kezének keskeny ujjain a körmöknek visszaadjam eredeti színét. Meg is mondtam ezt neki, de ő haragosan intett le.

— Párisban most ez a divat. Két évvel ezelőtt már divatban voltak a vörös körmök, amiket aztán rövid időre a halvány arany-ezüstösen csillogó kagylókörmök váltottak fel. Az idén a vörös körmök divatjának renaissance érkezett el. Párisban minden asszony

kárminkörmökkel jár. A vér nem olyan piros, mint a párisi divathölgy ujjainak vége...

...Fura divat, — gondoltam magamban, — de a gondolatom mindjárt továbbargalt és körülbelül így fejeződött be: nem érdemes ezzel a problémával foglalkozni, hiszen mi férfiak nem értünk ehhez és ha értünk... akkor is a fejünk tetején táncolhatunk, az asszonyaink mégis vörös körömmel fognak járni.

— És ezenkívül még mi a divat?

A szürke krokodilbőr-retikülből — akkora ez, hogy az öregapánk korában egy utazás minden cók-mókja elfért volna benne — divat-rajzok és fotográfiák kerülnek elő. képek ábrázolásai. Páris ezévi divatjának. Nem vagyok divatszaktörtető, de azért egy első blickre is meg tudom állapítani, hogy az ideoi divat sok téforradalmat jelent. Meg is mondom ezt Vékey Matyinak, aki megerősít ebbeli hitemben.

— A szoknyák általában bővebbek lettek — mondja — és már ez is forradalom, de az igazi forradalom az, hogy egyes párisi házak az idén mutattak be először rövid estélyi ruhákat. Olyanokat, amik csak a bokáig érnek. A divat általában az idén egészen furcsa. Nyugodtan mondhatom, hogy Páris jelmezdivatot kreált. Hogy a walesi herceg látogatása óta mi magyarok mennyire népszerűek vagyunk Párisban is, azt legjobban a divat bizonyítja. Nagy sikere van a magyar stílus zsinórozott, gazdagon paszománnyozott, sujtásos estélyi ruháknak. Némelyik úgy néz ki, mint egy hurszárdalmány. Mindezekhez valóságos katonai tiszti sapkákat, felfelé álló tollakkal hordanak a nők. De alig van nemzet, amelyiknek speciális népviselete ne talált volna otthonra Párisban. Tavaly már divatban voltak a hindu estélyi ruhák, ezeket az idén törökös himzésekkel kombinálják, a ruha vonalai is törökösök. És a rövid estélyi ruhához hosszú törökös bugyogót viselnek, olyat, amelyik a ruhából kilátszik. Hoztam magammal egy modellt, a divatreviünkön be is mutatom, ahol fekete estélyi ruhához lila bugyogó tartozik. Párisnak tetszik. Erősen divatban van aztán még a görögös glockni, az egyiptomi, hieroglifás himzés, a raffolás, mely speciálisan abessziniai és azokon a fotográfiákon, amiket mostanában oly sűrűn közölnek a lapok, a négust látjuk olyan öltözékben, amilyenben Párisban és nálunk is rumbát fognak majd táncolni a télen. Az ujjak hosszúak, húzóttak és fantasztikusak. A gyöngyhímzés és a lamé erősen divatbajött, de nemesak este, hanem délután is csillogó arany- és ezüstlamében járnak a párisi asszonyok. A szörme soha nem volt annyira divat, mint ma. Az ezüststróka divatja tombol. Lokálokban rengeteg asszony jelenik meg földig érő ezüststróka-keppel. Mindenféle szörmének a leggazdagabb variációja tobzódik. A majomször divatja újra visszajön. A hölgyek könyöki érő szörmekeztüben járnak.

A skót ruha mint ujdonság

— Az angol kosztium változatlanul vezet. De délelőtt már csak skót kosztium az elegáns. Szűk zöld szoknya tartozik hozzá, az övén azután van egy kis kockás rész, amely teljesen olyan, mint a skótok nemzeti viselete. A kalapokban is tombol a népiesség. A turbán éppen annyira divat, mint az arab burnus, vagy a tollas zöld tiroli kalap.

— Ha egy divatlapot a kezünkbe veszünk, azt hisszük, hogy régi farsangi bálak jelmezeit rajzolták le az oldalakra. Pedig nem maszkok ezek: ilyen a párisi divat...

PAÁL JÓB.

PILISINÉ kozmetika

külföldi tanulmányut után
megkezdte őszi szezonját,
valamint kiképző tanfolyamát.

SPORT KÖZLÖNY

A másodosztályu bajnokságban a Sparta, a szövetségi díjban a Tricolor áll az élen

A kerületi másodosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján különösebb meglepetést nem hozott és most már a kétségkívül legjobb négy csapat került az élre, egyformán egy-egy veszített ponttal. Az éllovasokat csak gólarányok választják el egymástól és így

a Sparta áll az élen,

mögötte az ASTRA és Banatul következnek egyforma gólaránnyal, majd a Titanus fejezi be az élcsoporthat. A Crisana, amely többet játszott, 4 ponttal áll az ötödik helyen, ezután 2-2 ponttal 7 csapat következik, melyeket szintén csak gólarány választ el egymástól, végül a Lyra pont nélkül zárja le a sort.

A szövetségi díjban a veszített pontok, illetve gólarány szerint legjobban álló

Gloriát a több játékkal rendelkező Tricolor, AMEFA és CAA megelőzték.

A további sorrend: Olimpia-PTT, Intelegerea, SGA és Transylvania, míg a többi csapatok, szám szerint öten, pont nélkül állnak a lista végén.

A két táblázatot alább adjuk:

Másodosztályu bajnokság:

1. Sparta	3	2	1	—	10	2	5
2-3. ASTRA	3	2	1	—	9	4	5

2-3. Banatul	3	2	1	—	9	4	5
4. Titanus	3	2	1	—	8	4	5
5. Crisana	4	2	—	2	5	5	4
6. Slavia	2	1	—	1	6	3	2
7. Virtutea	1	1	—	—	0	0	2
8-9. Patria	3	1	—	2	4	6	2
8-9. Victoria	3	1	—	2	4	6	2
10. Fortuna	3	1	—	2	3	6	2
11. Concordia	3	1	—	2	3	10	2
12. Vulturul	3	1	—	2	2	3	2
13. CS Lyra	4	—	—	—	4	0	5

Szövetségi díj:

1. Tricolor	3	3	—	—	16	1	6
2. AMEFA	3	3	—	—	22	2	6
3. CAA	3	3	—	—	22	3	0
4. Gloria	2	2	—	—	14	4	4
5. Olimpia-PTT	2	2	—	—	9	4	4
6. Intelegerea	3	1	1	1	4	7	3
7. SGA	2	1	—	1	3	4	2
8. Transylvania	3	—	1	2	2	22	1
9. Juventus	1	—	—	1	0	0	—
10. USA	2	—	—	2	1	5	—
11. Soimi-CFR R. A.	3	—	—	3	2	14	—
12. Hakoah	3	—	—	3	2	18	—
13. Sparta	2	—	—	2	0	17	—

Ujrasorsolták a szövetségi díjmérkőzéseket

Szeptember 22.: Juventus—Olimpia-PTT, Sparta—SGA, Gloria—AMEFA.

Szeptember 29.: Hakoah—Sparta, Gloria—Tricolor, USA—SGA, Olimpia-PTT—Soimi-CFR, Transylvania—Juventus.

Október 6.: Transylvania—CAA, Sparta—Juventus, USA—Gloria, Soimi-CFR R. A.—SGA, AMEFA—Olimpia-PTT, Tricolor—Intelegerea.

Október 13.: SGA—Transylvania, Olimpia-PTT—Tricolor, Intelegerea—CAA, AMEFA—Soimi-CFR, Juventus—Gloria, USA—Hakoah.

Október 20.: USA—Olimpia-PTT, Soimi-CFR—Gloria, SGA—CAA, Intelegerea—Sparta, Juventus—Hakoah.

Október 27.: Juventus—Intelegerea, Soimi-CFR—Tricolor, Gloria—CAA, SGA—AMEFA, Sparta—USA.

November 3.: Olimpia-PTT—Sparta, Intelegerea—Gloria, Hakoah—Transylvania, AMEFA—CAA, Tricolor—USA.

November 10.: Transylvania—Sparta, Tricolor—AMEFA, SGA—Hakoah, CAA—USA, Juventus—Soimi-CFR, Olimpia-PTT—Intelegerea.

November 17.: USA—Transylvania, Tricolor—CAA, AMEFA—Juventus, Soimi-CFR—Sparta.

November 24.: Transylvania—Soimi-CFR, Tricolor—Juventus, AMEFA—Hakoah, CAA—Olimpia-PTT.

December 1.: SGA—Tricolor, CAA—Sparta, Olimpia-PTT—Gloria, Hakoah—Intelegerea, Soimi-CFR—USA, Transylvania—AMEFA.

December 8.: Soimi-CFR—Intelegerea, USA—Juventus, Gloria—SGA, Transylvania—Olimpia-PTT, CAA—Hakoah, Sparta—AMEFA.

December 15.: SGA—Intelegerea, AMEFA—USA, Gloria—Transylvania, Hakoah—Soimi-CFR, Sparta—Tricolor, CAA—Juventus.

Az előálló csapatok a pályaválasztók.

O Egy pályán bonyolítják le a vasárnapi bucaresti-i mérkőzéseket. Bucarestből jelentik: A vasárnapi két bucaresti-i mérkőzést a Venus-pályán közös rendezésben bonyolítják le és pedig olyképpen, hogy az AMEFA és a Crisana egyenlően részesedik a bevételből, természetesen a megállapított fix összegben felül. A kettős mérkőzés iránt a fővárosban igen nagy az érdeklődés.

A cluji Victoria Aradon

Vasárnap ismét a Gloria játszik Aradon nemzeti bajnoki meccset és pedig a cluji Victoria ellen. A Gloria ezúttal nehezebb ellenfelet kap a Crisanánál, de miután a csapatösszeállításban néhány előnyös változást eszközöltek, valószínűleg sikerülni fog eredményesen szerepelni.

A L'Auto tennisz-erőlistája

Pierre Gillou, a francia tennisz-szövetség elnöke, évről-évre közreadja világerőlistáját, amelyet elsőnek mindig a párisi L'Auto című sportlap közöl. Idei világerőlistája, amely minden más listát megelőzve, közvetlenül az utolsó hivatalosan elismert nemzetközi bajnokság, az amerikai bajnokság után jelent meg, a következő:

1. Fred Perry, angol.
2. G. von Cramm, német.
3. J. Crawford, ausztrál.
4. W. Allison, amerikai.
5. W. Austin, angol.
6. D. Budge, amerikai.
7. S. Wood, amerikai.
8. B. Grant, amerikai.
9. R. Menzel, csehszlovák.
10. G. Palmieri, olasz.

Romániai tenniszesezők sikere Szalonikiben

Szalonikiből jelentik: A szaloniki-i nemzetközi tenniszbajnokságokon a romániai játékosok igen szép sikerrel szerepeltek. Popperné-Ziszovits Lenke megnyerte a női egyest, a többi játékosok pedig részben a döntőbe kerültek, részben az elődöntőig jutottak. Részletes eredmények a következők:

Férfi-egyes: 1. Stalios (görög). 2. Kinzel (osztrák). Döntő: 6:1, 6:2, 6:3. Az elődöntőben Kinzel a bucaresti-i Segallt csak nagy küzdelem után tudta legyőzni 6:1, 4:6, 3:6, 6:3, 6:3 arányban, a görög Stalios pedig a szintén bucaresti-i Carakulis ellen 6:2 6:4, 3:6, 6:1 arányban győzött.

Férfipáros: 1. Stalios, Yarmolinszky. 2. Kinzel, Mazaroglu. Döntő: 6:2, 9:7, 1:6, 6:2. Az elődöntőben a győztes pár a román Segall—Carakulis párt csak óriási küzdelem után tudta legyőzni 7:5, 6:2, 8:10, 6:1 arányban.

Női egyes: 1. Popperné-Ziszovits Lenke. 2. Varlamidu. Döntő: 6:0, 6:1.

Vegyespáros: 1. Varlamidu—Kinzel. 2. Popperné—Carakulis. Döntő: 6:4, 0:6, 6:4.

A létért való küzdelemben csak az egészséges ember győzi!

Használja tehát csak a leghíresebb... 500

Bucuresti-Belgrád 3:2

Bucuresti tenniszcsapatának sikerült Szófiában megnyerni a Bucuresti—Belgrád—Szófia közötti tenniszmérkőzést. A selejtező során a jugoszlávok 4:1 arányban győzték le a bulgárokat és a döntőben Bucuresti—Belgrád csapatai mérköztek az első helyért. A fővárosi csapatnak remek küzdelem után sikerült a győzelmet megszereznie 3:2 arányban, a kitérő belgrádi együttes ellen. A döntő eredményei a következők: Botez—Ristics 6:2, 6:2, 6:0, Hamburger—Ristici 6:4, 6:3, 6:1, Radovanovics—Botez 6:2, 3:6, 6:3, 6:3, Radovanovics—Hamburger 7:5, 5:7, 6:4, 2:6, 6:3, Hamburger, Réthi—Radovanovics, Risztics 7:5, 7:5, 6:1.

Tica Ilescu vezeti a Gloria—Victoria - meccset

Bucurestiből jelentik: A központi bíróküldőbizottság keddi ülésén kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit. Ezek szerint a Gloria vasárnapi meccsét az előnyösen ismert Tica Ilescu vezeti, az AMEFA bírójá Bucurestiben pedig Theil lesz. A bíródelegálást alább adjuk:

Bucuresti: AMEFA—Unirea-Tricolor, bíró: Gheorghe Theil; Crisana—CFR, bíró: Ceureanu.

Arad: Gloria—Victoria, bíró: Tica Ilescu.

Cluj: Universitatea—Juventus, bíró: Mitty Niculescu (Bucuresti).

Timisoara: Chinezul—Ripensia, bíró: Costel Radulescu.

Uj balszélső az AMEFA szerdai tréningjén

Az aradi munkáscsapat szokásos szerdai labdatréningjén ismét a Hakoah együttesével játszott edzőmérkőzést. Az AMEFA csapatában feltűnt egy próbajátékos, aki a balszélső helyén szerepelt. A próbajátékos jómozgású futballista, akinek volt néhány ügyes húzása. A csapat egyébként egészen jól játszott. Az AMEFA összeállítása csak a pénteki kondícióedzés után dől el.

A Valea Crisului kupa végső táblázata

1. Sebisana	5	3	2	—	13:6	8
2. Avram Iancu	5	3	1	1	8:5	7
3. Unirea	5	3	—	2	7:13	6
4. Ponorul	5	1	2	2	9:9	4
5. Juventus	5	1	1	3	8:5	3
6. Dacia	5	1	—	4	3:10	2

O Uj világrekordot állított fel a 20 angol mérföldes futásban Jose Rivas 1 óra 51 perc 11.5 mp.-el, egyben megjavította az angol Hamper 2 óras futórekordját is 33.653 méterről 34.445 méterre.

O Ladomegua, a neves francia középtávú futó a vasárnapi moszkvai versenyen 1 perc 55.9 mp.-es idővel győzött 800 méteren az orosz Denisove előtt, akinek ideje 1 perc 56:4 mp.

O Ismét kisért a felfüggesztés. Azok az egyesületek, amelyek vasárnapig nem rendezik a szövetséggel szemben fennálló tartozásukat, azoknak játékjogát felfüggesztik. A sportszövetség kéri, hogy a Nyugati Liga közgyűlésére szóló meghatalmazásokat a titkársághoz sürgősen adják le.

A szerkesztőség
Dr. STAUBER JÁNOS
főtitkár

Kétmillió kártérítési per egy petrosani-i telefonoskisasszony ellen

Egy véletlenül történt szerencsétlenség súlyos sérültje adta be a keresetet

Devarót jelentik: Rendkívül érdekes kártérítési ügyet tárgyalt a devai törvényszék. Még a múlt év októberében történt, hogy **Balanescu Matei** főmérnök, a petrosani-i szénbányatársulat egyik magasrangú vezetője megjelent a petrosani-i postahivatalban és telefonkapcsolást kért Bucurestivel. A telefonkezelő udvariasan és azonnal kapcsolt. Mikor a telefoncsengő megszólalt, Balanescu főmérnök, akinek nagyon sürgős volt a beszélgetés, azonnal a telefonfülké felé rohant. A fülkébe azonban már nem jutott be, mert **belezuhan a fülke előtt tártongó hatalmas gödörbe, melyet a homályos helyiségben nem vett észre. A szerencsétlen ember zuhanás közben mindkét lábát eltörte.** Kerek hat hónapig ápolták a kórházban, amíg lábra állhatott. A súlyos kettős láb-törést azonban egész életében meg fogja érezni.

Balanescu Matei főmérnök természetesen kártérítési pert indított. Nemcsak kórházi kezelésének költségeit követeli, hanem arra való hivatkozással, hogy

a telefonbeszélgetés meggyújtása miatt nagy anyagi haszonnal járó külföldi uttól esett el két millió lei kártérítést is követelt.

A legkülönösebb, hogy a pert nem a posta ellen indította, hanem **Izsák Hermina** telefonkezelő ellen, aki a baleset alkalmával a telefontól teljesített szolgálatot s az emlékezetes telefonkapcsolást is adta.

A törvényszéki tárgyaláson Izsák Her-

mina jogi képviselője kifejtette, hogy a telefonhivatal a postaépületben van, a postától a telefontársaság bérelt helyiséget s az épületet a hivatal tudta nélkül a posta javította.

Izsák Herminának fogalma sem lehetett arról, hogy a telefonfülké bejárata elé a munkások gödröt ástak.

Ilyenformán ebben az ügyben a postahivatal és a telefontársaság egyformán hibás és felelős, semmi szín alatt sem felel azonban a balesetért a telefonkezelő. Balanescu Matei főmérnök ezután kiterjesztette kártérítési igényét a postára és telefontársaságra is. A törvényszék január 9-re halasztotta el a tárgyalást. A Jiulvölgyének egész lakossága nagy érdeklődéssel tekint az érdekes per kimenetelére.

Rendőrkirendeltséget létesítettek az aradi repülőtéren

Amióta Arad bekapcsolódott a légiforgalomba, állandóan felszínen van a repülőtér rendőrség felállításának a gondolata. Mint ismeretes, naponta két repülőgép fordul meg Aradon, rövidesen a város a nemzetközi légitforgalomba is bekapcsolódik és így elkerülhetetlenül szükségesnek látszott egy külön légi rendőrkirendeltség felállítása.

Bejan Romulus dr. rendőrkésztor ma **Barbat** Coriolan rendőrkapitányt, az idegen-

Cholnoky Jenő: „Egen, földön”. Cholnoky Jenő széleskörű földrajzi munkássága ma már világhírű s általában őt tartják a legnagyobb élő geográfusnak. A Földrajzi társaság Könyvtárának sorozatában a Franklín-Társulat pompás kiállításában jelent meg ez a kitűnő kötet, amelyet szebbnél-szebb és gazdag fénykép, rajz mellékletek díszítenek. Remek aranyozott vászonkötésben, 231 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagnál Cluj.

Gyakorlati vasbetonsztatika, Egressy Emil okl. mérnöknek 1935-ben most megjelent ez a műve. A könyv nagy ivalaku, litografált kézikönyv, amely igen kevés példányban jelent meg és páratlanul áll az utóbbi magyar technikai irodalomban. 594 lei mindenütt, vagy Lepage könyvkereskedésben Cluj. Kérje a műszaki és technikai könyvek teljes jegyzékét.

„Menekülés”. Czinczár Miklós regénye az Erdélyi Szépművészet Céh kiadásában. A vegyes lakosságú erdélyi falu életét vetíti elénk ez a regény. A rendez kiadás bolti ára 100 lei, kapható minden könyvkereskedésben vagy a romániai főbizományos Lepage könyvkereskedésben Cluj. Kérje az Erdélyi Szépművészet Céh és a „Helyikon” kiadványok jegyzékét.

ellenőrző-osztály főnökét megbizta a légiügyi rendőrség parancsnokságával is. Barbat rendőrkapitány a gáli repülőtéren külön rendőrkirendeltséget létesített, amely már megkezdte szolgálatát. A terv szerint, amint a ciala-telepi repülőtér készen lesz, ennek a nemzetközi légijáratok célját szolgáló repülőtérnek az ellenőrzésére és felügyeletére ugyancsak külön rendőrkirendeltséget delegál az aradi légiügyi rendőrség új parancsnoka.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Egy sziv gazdát keres, levele van a Hókkiadóban, 5337

AIKAI MAZÁS.

Szerény igényű kis családi konyha-kerész azonnali belépésre kerestetik. Glück Fülöp Alba-Iulia. 5014

ÜZLETEK vezetésére, mintegy 40.000 lei forgatókével rendelkező személyt keresek október 1-re, kinek havi 3000 lei fizetést adok. Cim a kiadóban. 5329

LAKÁS.

Jófékvésű, különbejáratu földszobás szép butorozott szoba kiadó. Cimét „Banos” jellegre a kiadóba kérem. 5336

Magánháiban teljesen különbejáratu, elegáns butorozott uccai szoba, fürdőszobával, október 1-re kiadó. Str. Uniri 6-8. (Str. Desseanu sarok.)

INGATLAN.

Eladó Deznán 2 gyümölcsöskert, egy cseréptető 2 szobás, konyhás ház spejzál és cement folyosóval, nagy istállóval és disznóállal. Cim: Burtia János Deznán. 5332

Üzletes ház régi jólmenő fűszerüzlettel, 2 szobás lakással, gyümölcsöskerttel havi 500 leiért béreadó vagy eladó. Érdeklődni C. Aurel Vlaicu 135. 5333

RITKA ALKALMI HAZELADÁSI 4 lakásos, szőlőszőlővel, beregzőszőlővel eladó. Str. Dr. Ráju 74. 5335

VÉTEL ÉS ELADÁS

Porszivó gép (prima), keleti perz a szőnyegek és egy rövid zongora megblásából sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

GHIBA-BIRTA Jiceumi pelerin, kalapok és hatod osztályos könyvek eladók. Ambrus, Bulv. Reg. Ferdinand 65., I. 5331

EGY COMPLETT styl ebéd 5 olcsón eladó. Érdeklődni: Str. Consistoriului 16., ügyvédi iroda. 5334

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comissio” Dacia kávéház mellett. 3651

Perzsaszőnyegek, garantáltan külföldi anyagból, keleti munkások késimunkája, minden nagyságban olcsón eladók.

4x4 szmirna ebédlőszőnyeg, asztrachán bunda, fekete modern könyvvállvány, hálók, márkás festmények, oszillárok, rövid fekete zongora és antik butordarabok előnyös áron kaphatók. Veszek aranyat, ezüstöt, antik tárgyakat készpénzért. Zalogkölcsonőkel közvetítetek, meghosszabbítást olcsón vállalom. ANTIC bizományi üzlet Str. Brancovici 3. 5306

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépez tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Végkiárúsítás!

Füzetek, papír- és írószerek, könyvek áron alul.

Krausz Paulina

Színházépület. 5292

Hal

Élő harcsa, dunai friss harcsa és ponty a legolcsóbb árban kapható 5195

Lutwák és Abramovici Arad. Telefon 504.

ÜZLETEK.

Amortisacios kölcsönök

földbirtokra 10-20 évre igen kedvező kamattal mellett.

Adóbonok vétele és eladása legjobb arányon.

Zálogházi kölcsönök közvetítése.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16., I. em. 5104

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főkiadóiban.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 19

Bucuresti, 1.52: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar 8.10: Gramofon 9.15: Verdi „Traviata” című operája gramofonlemezen. 12: Román népzene — Budapest L. 7.45: Torna — Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Korsuth. (Felolvasás) 11.45: Történelem a költészetben. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Radics Lajos és cigányzenekara. 2.30: Szendy Ilona és Kerényi György énekel (zongorakísérettel) 5.10: Delitündér — Délibáb Boromisza Tibor előadása. 6: „Halak és halászat” 6.30: Adler Tibor és Fejér György kézzongorás jazz-műsora 7.10: A rádió-tárgvsorsjáték húzása. 8.15: Zene részletek a „Pajkos herceg” című filmből 8.45: Félreismert állatok Gaál István dr. előadása 9.15: Hanglemezek. 10.40: Kamarazene. 12: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál Ejjel 13.05: Hírek. — Budapest II. 6.35: Hogyan lett magyar ember Portugália királya? 7.10-7.55: Részletek Wagner népszerű operáiból. 9.20: Hírek. 9.45-11.15: 1. honvégyalozozred zenekara — Bécs 1: Könnvü zene. 3: Spanyol szoprán lemez. 4.40: Az állástan ifjúságnak. 5.10: Wagner lemezek 6.20: Az ezeregyéjszaka egy kastélya 6.30: Reding Margit szoprán, régi francia dalokat énekel 7.25: Heinz József emlékezete. 8.10: Tanuljunk zongorázni. 8.20: Rádiózenekar. 11.10: Melódia-ötös. dalok A 8.20-kor lejáró zene-számok eléneklése 11.05-2: Táncozene. — Belgrád. 1: Rádiózenekar 5.20: Rádiózenekar 6. Dalok 7.30: Gramofon. 9: Szimf hangverseny 11.20: Gramofon. — Berlin. 7: Korál Torna 5: Kreiger Ádám, a XVII. század Schubertje 5.30: Welter: Kis szonáta zongorára Brahms és Wolf-dalok. 7.45: Elbeszélés. 8: Schumann: Erdei jelenetek (zongorán.) 9.10: Táncozene. 11.30: Rádiózenekar — Pozsony 11: Magyar hírek 13.05: Gramofon. 13.15: Gramofon 6.40: Ferényi I mérnök előadása. 6.50: Magyar közvetítés. 7: Zongorahangverseny 7.35: R. Ibl hegedül. 9.35: Mozart-verseny. 10.10: A nagy szerelem Jelenet. 11.30: Magyar hírek. 11.45: Táncozene — Deutschlandsender. 7.30: Vidám zene. 1: Szórakoztató zene. Könnyű zene füvőzene énekekkel, schrammelkarral és citerakéttel 6.45: Könnyű zene. 8: Tarka zenés est. 8.45: Németország vísz hangja. 9.30: Nyárutó. vers.